

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő és igazgató:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD 55. évf. 210. szám
1940. szeptember 17., kedd

Felolós-szerkesztő:
SZ. JAKAB GEZA

Laptulajdonos: „Aradi Közlöny lapkiadó r. t.” — Törvényszéki bejegyzési szám: 10/1—1938.

I. Mihai király, Elena anyakirályné és Ion Antonescu tábornok-államvezető ünnepélyes bevonulása Bucurestibe

Az államvezető kormányelnök k áltványa az ország lakosságához — Rendelkezések a kormány összetételéről és a kormány-tanácsról — Horia Sima helyettes miniszterelnök felhívása a légionárius mozgalomhoz

Megvalósítják az igazságszolgáltatás reformját és a közigazgatás átszervezését

Bucuresti. Az ország lakossága lelkes fogadtatásban részesítette a hazatért Elena anyakirálynét Temesvártól Bucurestig. Közvetlenül éjféli előtt érkezett meg a különvonat Bucurestibe. Elena anyakirályné szalonkocsijában maradt, hogy azután reggel ünnepélyesen bevonuljon a fővárosba. Már a kora reggeli órákban ébren volt Bucuresti. Az emberek ezrei sorakoztak fel azon az útvonalon, amelyen a díszes bevonulás történt. A katonaság és a gárda kordonjai mögött hatalmas virágcsokrokat szorongató hölgyek, ünnepelőbe öltözött férfiak sokasága állt sorfalat.

Délelőtt féltíz előtt érkezett meg a bucurestii pályaudvarra Ófelsége I. Mihai király és Antonescu tábornok, államvezető, miniszterelnök, valamint Bucuresti főpolgármestere. Amikor Elena anyakirályné megjelent szalonkocsijának ajtajában, a zenekar rázendített a királyhimnuszra, majd Bucuresti főpolgármester keveret és söt nyújtott át a felséges asszonynak. A megjelentek dörgő ellenzése mellett vonultak el Ófelségeik és Antonescu államvezető, miniszterelnök a díszszázad előtt, majd gépkocsikra szálltak és elindultak a Kiseleff-úton, ahol valószínű virágerdő borította a királyné kocsiját.

A patriarchatus előtt Nicodem patriarcha istentiszteletet celebrált. Utána Ófelsége I. Mihai király Elena anyakirálynéval helyet foglalt a nyitott udvari kocsiban, Ófelsége kocsiját Antonescu tábornok, államvezető kocsija követte. Utban a palota felé zöldinges gárdisták szavalókórusa félórán át harsogta az anyakirályné, Ófelsége I. Mihai király és Antonescu államvezető nevet.

A királyi palotában folytatódott az ünnepség, ahol a fényes trónteremben bensőséges módon fogadták az anyakirálynét. Megjelent a fogadtatáson a kormány és a diplomáciai testület valamennyi tagja. Az egyes külföldi követeket Cassulo Andrea pápai nuncius mutatta be I. Mihai királynak és Elena anyakirálynénak. A ceremóniánál Sturdza Mihai külügyminiszter és Stanescu prófokolónok segédkeztek.

Közben a királyi palota előtt és a város más pontjain hullámzott a lelkesedő tömeg, és ünnepelte Ófelségét, a hazatért anyakirálynét, az államvezető miniszterelnököt, és a kormány tagjait.

Az ünnepélyes alkalomból Antonescu államvezető és miniszterelnök a következő kiáltványt intézte a nemzethez:

„Románok! Ófelsége Mihai király és Elena anyakirályné felségek legőszintébb háláját fejezem ki az egész nemzetnek azért a szívből

fakadó díszes fogadtatásért, azért a meleg ünneplésért, amelyben részesítették a Felsőseket a román sorsfordulat nagy napjaiban. Helyreállt a jóviszony a Trón és nemzet között és ez megeremti a Trón szeretetét a nép iránt és a nemzet tiszteletét a Trón iránt. A román nép sohasem fogja elhagyni ezt az utat. Éljen Ófelsége I. Mihai király! Éljen Ófelsége az anyakirályné!

A magam részéről viszont elismerésemet fejezem ki a hódolatért, amelyben a Felsőseket részesítették és a bensőséges ünneplésért, amelyből nekem is kijutott.

ANTONESCU tábornok.

Elena királyné hazatérését — miként az ország minden városában, úgy Aradon is —

„Elérkezett a kötelességteljesítés, a munka ideje“

Bucuresti. Antonescu tábornok, államvezető és miniszterelnök a kormány kinevezése alkalmából a következő kiáltvánnyal fordult az ország lakosságához:

Román testvérek!

A rossz szellem egyszer és mindenkorra kihöröklődött lelkünkől!

Az ország minden társadalmi rétege felülről lefelé, öreg és fiatal, a kunyhók és paloták lakói egyaránt számot kell hogy adjanak ténykedésükről.

Gyűlölködés és pártoskodás nélkül az igazság szellemében fogjuk végrehajtani ezen célkiütésünket.

Románok!

Elérkezett a kötelességteljesítés ideje!

Elérkezett a munka ideje!

Az egyesülés órája nem késhezik! Elvárjuk minden jóindulatu polgártól, hogy jóindulattal, felelősségérzésének teljes tudatában teljesíti kötelességét. A vallásosság szellemében cselekedjünk. Térjünk vissza a családi szellemhez, szervezzük újra iskoláinkat, gondoskodjunk a parasztság, a munkásság és a tisztviselőosztály sorsáról, viseljük lelkünkön a szegények és megbántottak ügyét. Gyarapítsuk erkölcsi adottságainkat, erősödjünk meg politikai és katonai vonatkozásban, mert csak így lehet elképzelni Románia szebb és jobb jövőjét.

Románok!

Mindabból, amit egy heti kormányozásom óta olvastatok, mindabból, amit láttatok és amit éreztetek, láthatjátok, hogy minden cselekedetem az ország érdekét szolgálja.

Veletek vagyok és Ti velem. Öseink és a martírok siron tül parancsszavát követjük és szent kötelességünk, hogy utódainknak reményteljes szép országot hagyjunk örökül.

A nemzeti legiónárius állam szelleme a hit, az igazság, a fegyelmelzettség, a becsület és a szolidaritás törvényein alapul.

impozáns keretek között ünnepelték meg városnap. Délelőtt 11 órakor a város valamennyi templomában hálaadó istentiszteletet tartottak. A gör. kel. székesegyházban az ünnepi istentiszteletet Magier Andrei dr. püspök celebrálta 12 póp segédletével. Az istentiszteleten jelen volt Savoiu ezredes helyőrségparancsnok, Ionescu Iuliu dr. megyei prefektus, Vlad Alexandru tábornok, polgármester, Reu Ilie dr. rendőrvezető, vezérelügyelő, Radulescu Ioan csendőrezredes, a csendőrszárny parancsnoka, Ludosan Nicolae törvényszéki főelnök, Ionescu S. Petre főügyész, valamint több magasrangú katonatiszt, a polgári hatóságok főtisztviselői és számos előkelőség. Az istentiszteleten Magier Andrei dr. püspök mondott beszédet, mely számban vettek részt a legionáriusok is, akik az istentisztelet után a városban keresztül a hősök emlékéhez vonultak, ahol nagyszámu közönség gyűlt össze és több beszéd hangzott el.

Elena anyakirályné távirata a Ducehoz

Firenze. (Rador.) Amikor Elena anyakirályné elhagyta Olaszország területét, a következő tartalmu táviratot intézte a Ducehoz:

„Mielőtt elhagynám Olaszország területét, hálás köszönetet mondok azért a szívélyes vendéglátásért, amelyben részesítettek. Remélem, hogy többször ellátogatok majd Firenzébe, amely város úgy szívemhez, mint mintha második szülővárosom lenne.“

Csak így tudjuk elérni célunkat. Románok!

Hosszas várakozás és sok szenvedés után új korszak következik.

Olyan korszak, amit vártok, amit akartok és amit kértetek.

Hosszas és társadalmi távollét után visszatért az országba az anyakirályné, Ófelsége édesanyja. Ezzel visszatért az országba a magasrendű erkölcsiség kifejező szimbóluma.

Ezentúl a királyi család lesz az erkölcsiség mintaképe és a hazafias szellem kifejezője.

Kövessétek példáját!

Románok! Új kormányzati korszak veszi kezdetét. Tiszta multu emberek vették kezükbe az ország ügyeinek intézését, akik biztosítékot tudnak nyújtani a szebb jövő számára. Nem maradhat meg a helyén az, aki nem megértéssel, teljes energiával áll a maga helyén.

Románok!

Lehetekhez szölok, úgy szölok hozzáatok, mint román a románhoz szöliat. Biztos vagyok abban, hogy megértitek intenciómat.

Fogjatok munkához!

Antonescu tábornok vagyónbiztonságot és szabadságot biztosít számotokra. Biztosítja, hogy munkátokert megkapjátok az ellenértéket.

Istennel előre!

ANTONESCU tábornok
államvezető és miniszterelnök.

Antonescu államvezető kormányelnök tényleges hadtesttábornok

Bucuresti. A miniszterelnökség hivatalosan közli Ófelsége I. Mihai legmagasabb törvényrendeletével Ion Antonescu államvezető, miniszterelnököt, hadosztálytábornokot a hadsereg tényleges szolgálatába hívta vissza és 1940. július elseji hatállyal hadtesttábornokká léptette elő.

Sürgősen megvalósítják az igazságügyek reformját

Bucuresti, Ion Antonescu tábornok, miniszterelnök, államvezető a következő rendelkezést adta ki az igazságügy reformjáról:

Azonnal tanulmány tárgyává kell tenni és a legkorábbi időn belül ki kell dolgozni az igazságügy reformját a következő irányelvek szerint:

1. Megfelelő egységesítést kell létrehozni a mutatózó szakszervezeteknek megfelelően, lehetőleg még a következő hét folyamán.

2. Ki kell dolgozni a magasabb és alacsonyabb rendű tisztviselők munkarendjét, a magas hivatalok munkabeosztását és teendőit, a legmagasabb foktól a legalacsonyabbig. Beleértendő a legújabb állami szervek is.

Ezenkívül sürgősen elkészítendő az államtanács szervezetiéről szóló törvényrendelet-javaslat.

3. Normalizálni és egységesíteni kell az igazságszolgáltatást, a polgári törvénykönyv teljesen új szellemet kapjon és a jövőben minden felesleges tényezőnek el kell tűnnie.

A jövőben egyetlen törvénykönyvnek sem lesz külön névvel történő megjelölése.

4. A bíróságoknak kizárólag a lelkiismeret és a becsületesség alapján szabad működniük, egyetlen szempont lévén az állam legmagasabb értéke és mindaz az erkölcsi színvonal, amely az állam alapja.

5. A gyakorlati szempontnak kell érvényesülnie az egyszerűséggel párosítva az eljárásokban, vagyoni eljárásokban és peres ügyekben, főként ott, ahol közvagyonról van szó.

6. A katonai igazságszolgáltatást bele kell illeszteni az általános és leegyszerűsített jogszolgáltatás kereteibe.

7. A szegény és főként rászorult néprétegnek módot kell adni arra, hogy gyorsan és minden felesleges utániárástól menten juthasson igazához.

8. A kiürített területekről visszatérő bírakat be kell illeszteni a legelső sorban a jogszolgáltatásba, hogy az ügyek haladéktalan elintézését kapjanak.

9. Gondoskodás kell történni a bírák megélhetésének megfelelő biztosításáról, hogy a bírák minden

gondtól mentes életet folytathassanak és teljesíthessék magasrendű hivatásukat.

10. Az előléptetések nem a múltbeli szolgálati évek, hanem csak az érdem szerint történhetnek.

11. Még különösebb súly fektetendő arra, hogy a bírák magas hivatásához semmilyen árnyék ne essen. Egyetlen rangban magasabb bíró nem foglalhat el rangjánál kisebb beosztású állást, ami a tekintély rovására megy.

12. A családi élet megszervezése — ami a román állam egyik létfeltétele és létalapja — külön gondját kell képezze az igazságszolgáltatásnak.

13. Minden olyan bírónak, aki titkos erők sugalmazására, vagy lelkiismeretével ellentétben bíraskodott, — akár katonai, akár a polgári jogszolgáltatásban — le kell vonnia a ténykedésének következményeit.

14. A bíraskodás és jogszolgáltatás szelleme az emberiség jószág és igazságos törvényesség szellemében kell történni.

A bíróságok termel megfelelően világosak, tágasok és tiszták legyenek, hogy mindenben megfeleljenek a magasrendű hivatásnak, mely bennük lezajlik.

15. A börtön-ügyekben civilizációt és humanus módszereket kell szem előtt tartani. A letartóztatottakkal nem lehet úgy bánni, mint állatokkal, hanem azt kell figyelembe venni, hogy a letartóztatott: ember, és főként román, aki ha bármit követett is el és ha el is ítélték, őt a társadalomnak erkölcsileg újraelnevelve kell visszaadni és nem mint fizikai roncsot. Ennek az irányelvnek a mai naptól érvényesülnie kell, a visszaélőket pedig a legszigorúbban megüntetjük.

16. A személyi szabadság, a magánlak, levelezés és távbeszélő közlés sérthetlenségét biztosítani kell.

Kivételt képeznek természetesen mindazok, akik az állam ellenségei, akár románok, akár idegenek.

A többi rendelkezések az igazságügyminisztérium és legfőbb bíróság szervezésével kapcsolatban később kerülnek majd kiadásra.

Bucuresti, szeptember 16.

ION ANTONESCU.

„Románia nemzeti légionárius állam“

Bucuresti. A miniszterelnökség közli:

1. Antonescu Ion tábornok, miniszterelnök és országos vezér felhívást intézett az ország népéhez, valamint a légionárius mozgalomhoz annak érdekében, hogy működjenek közre az állam megújításának munkájában.

2. A légionárius mozgalom a felhívásra a következőkben válaszolt: „A légionárius mozgalom a legnagyobb lelkesedéssel és örömmel válaszolt Antonescu tábornok felhívására, és hajlandó arra, hogy minden körülmények között kövesse őt és azonosítsa az új állam lényével.“

3. Eme fogadalom következtében és tekintettel arra hogy szükség volt az állam alapjainak megváltoztatására a nemzet jövőjének biztosítása érdekében a következő rendeletet bocsátottuk ki:

1. A román állam nemzeti légionárius állam lesz.

2. A légionárius mozgalom az egyetlen elismert mozgalom az új államban, amelynek az a célja, hogy a román nép erkölcsi és anyagi színvonalát emelje.

3. Antonescu Ion tábornok, a nemzeti légionárius állam vezetője és a légionárius rendszer főnöke.

4. Horia Sima a légionárius mozgalom parancsnoka.

3. A jelen rendelet megjelenésétől kezdve minden testvérharc megszűnik.

Rendelet a kormány összetételéről

Bucuresti. Antonescu tábornok államvezető és miniszterelnök a szeptember ötödikén és hetedikén kelt rendelettörvények alapján a kormányalakításra vonatkozólag a következő intézkedéseket tette:

1. Kormány alakítandó államügyeinek intézésére.

2. A kormány a következő személyekből alakul meg: Az állam vezetője és miniszterelnök. A miniszterelnök helyettese. Az egyes miniszteri tárcák vezetői és államtitkárai, mégpedig: a nemzetvédelmi miniszter, a belügyminiszter, a külügyminiszter, az igazságügyminiszter, a nemzetgazdasági miniszter és a pénzügyminiszter.

ANTONESCU tábornok

Államvezető és miniszterelnök.

Kormánytanács tagjai

Bucurestiből jelentik: A törvényrendelet által létesített kormánytanács tagjai: Ion Antonescu tábornok, államfő, miniszterelnök, Horia Sima miniszterelnök helyettes, Petrovicescu tábornok, belügyminiszter, Mihail Sturdza külügyminiszter, Mihail Antonescu igazságügyminiszter, Gheorghe Leon nemzetgazdasági miniszter, Gh. Creteanu pénzügyminiszter.

Bucuresti. Hétfőn reggel iktatták hivatalába Pompiliu Nicolau új közmunkaügyi és közlekedési minisztert. Macovei Ion mérnök a CFR vezérigazgatója 8.45 órakor fogadta ünnepélyesen a

kultusz- és nemzetnevelésügyi minisztert. A beiktatás reggel kilenc órakor történt meg.

Braileanu Traian miniszter ma reggel meglátogatta Nicodim patriarkát.

A titkos alapokat ellenőrző bizottság

Bucuresti. Antonescu tábornok, államvezető és miniszterelnök, mint ismeretes, szeptember tizenhétedikén elrendelte a titkos alapok felhasználásának visszamenőleges ellenőrzését. Folytatólagosan az államvezető, miniszterelnök kinevezte a vonatkozó ellenőrző bizottság tagjait. A bizottság elnöke Coman Negescu a legfelsőbb semmitűző ügyésze, tagjai pedig Costin Alexandru és I. Liciu semmitűző tanácselnökök.

Kormánykiküldött ellenőrzi a Resita-üzemek ügymenetét

Bucuresti. A Capitala jelenti: Neagoe Flondor megbízatást kapott a Resita-üzemek ügymenetének teljes ellenőrzésére. Flondor mint a kormány kiküldötte rövidesen megkezdí működését.

Menekültügyi bizottság a külügyminiszterium mellett

Bucuresti. Ion Antonescu tábornok, államvezető, miniszterelnök aláírta azt a rendelet-törvényt, amely a külügyminiszterium mellett működő bizottság felállításáról intézkedik. Ez a bizottság intézi az Északkeletről menekült lakosság elhelyezését, foglalkozásuk szerint. A bizottság hatáskörébe tartozik a menekültek elhelyezése az ország területére, valamint a gazdasági, szociális, kulturális és jogi helyzetük intézése. A pénzügyminiszterium 50 millió lejt bocsát a bizottság rendelkezésére. A bizottság vezetője Ion Hossu mérnök, vezérfelügyelő.

Bucuresti. Camil Manuila dr. közgazdasági szakértőt, a román-bolgár lakosságcsere intézőbizottság vezértitkárává nevezte ki.

Az államvezető miniszterelnök intézkedései a közigazgatás átszervezéséről

Bucuresti. Antonescu tábornok, államvezető, miniszterelnök a közigazgatás átszervezésére és a köztisztviselőkről való gondoskodásra vonatkozólag a következő rendelkezést bocsátotta ki:

„Mindazok a köztisztviselők, akik a jelenlegi közigazgatási keretek között elhelyezkedni nem tudnak, rendelkezési állományba kerülnek. Ezen idő alatt megkapják fizetésük nyolcvan százalékat. Amennyiben valamelyik rendelkezési állományban levő köztisztviselő magánvállalatnál helyezkedik el, fizetése elhelyezkedésének napjától kezdve nem jár.“

A jövőben minden megüresedő helyre rendelkezési állományban lévő tisztviselő kap ki-

nevezést. Kivételt képeznek a speciális beosztások.

Az egyes magánvállalatokhoz kinevezett biztosok csak az illető vállalatotól huzhatnak fizetést. A rendelkezési állományba került orvosok falvakra kapnak kinevezést, akik állásukat nem fogadják el, úgy tekintik, mintha lemondtak volna arról.

A köztisztviselők a jövőben csakis egy helyről huzhatnak fizetést. Állam-üggyvédek magánpereket nem vállalhatnak, ugyszintén állami mérnökök sem dolgozhatnak magánvállalatoknál.

Városi és megyei nyugdíjasok politikai állásokat nem vállalhatnak.

Horia Sima felhívása a legionárius-mozgalomhoz:

„Szegénységi és szerénységi fogadalmat teszünk“

Bucuresti. Horia Sima professzor, helyettes miniszterelnök, a legionárius mozgalom vezére a következő felhívást bocsátotta ki:

Legionariusok!

Tizenhárom esztendő szörnyű és nagy harc után, súlyos áldozatok és fájdalmak árán, a múlt legfőbb bűnének eltakarítása után valósággá lett mindaz, amiért küzdöttünk, a legionáriusgondolat Romániáját teljes és összes jogaiba helyezték. Ion Antonescu tábornok közös harcok és a közös gondolat jegyében, izzó hazaszeretetétől indítva, megszüntette az elnyomatást és a román ifjúság a román jövő irányítását és az állam gondjainak viselését magára veheti. Ez a gondszakalkotó, történelmi tény azt jelenti, hogy a legionarista mozgalom felszabadult a múltbeli sötét tirannizmus alól és a történelmi jövőt országunk számára saját akaratereje útján intézheti. Mindezzel Antonescu tábornok módot adott arra, hogy a román lélek teljességében megújodjék és

ehhez a nagy munkájához a legionárius mozgalom erkölcsi és tényleges hozzájárulását veszi igénybe. A legionárius mozgalom a maga részéről megérti ezt a hívó szót és az új rendben erkölcsi és tényleges együttműködésével mindenben beleilleszkedik.

Teljes győzelemről és eszménk tökéletes diadalra jutásáról csak akkor beszélhetünk majd, ha az egész románság legionáriusává válik, ehhez azonban a lelkek átférfalására van szükség — ebben a lelki világban a nemzet teljességét csak egyedülvalóan a haza szent érdekei vezethetik.

Szeptember 6-án a trónról történt lemondás olyan új állapotot teremtett mindannyiunk üdvére, amelynek révén nagyon szeretett és fiatal királyunk léphetett a trónra és e mellé a nagy történelmi esemény mellé odapárosult az anyakirályné hazatérte.

I. Mihai király Öfelsége a fiatal nemzedék királya, a holnap nagy várományosa, a hol-

napi nagy győzelmek, akarások és diadalok letéteményese. minden igaz román lelkében. Legionariusok!

Álljunk meg méltóságteljesen eme nagy események előtt. Legyünk méltók vértanúink és hőseink halhatatlan emlékéhez és mindarra a nagy várakozásra, amelyet az egész nép táplál irányunkban. Ófelsége bizalma és Ion Antonescu tábornoknak, a haza megmentőjének hívó szavára, ebben a legsúlyosabb órában ott kell állnunk a kötelesegteljesítés örhélyén. Eddig megakadályoztak bennünket abban, ahogy Antonescu tábornok, államvezetőt is megakadályozták a nép megmentésében. Antonescu tábornok az egész román lendületet, akaraterőt és áldozatkészséget maga köré tömöríti, hogy kemény és fáradtságot nem ismerő munkához lásson, hogy az egyensúly és a munka állapotát alkossa meg a káoszából.

Mindenki ellensége a népnek, aki nem a munkát, becsületet és a törvényességet tekintti legfőbb parancsnak és nem követi ezeket az irányelveket, aki erkölcsi és anyagi károkat okoz a népnek, nemzetnek és államnak.

A román nemzet előtt és Ion Antonescu tábornok, a nemzet újjászervezője előtt esküszünk, ahogy a Kapitány kivette tőlünk az esküt Mota és Marin váránahalálakor:

1. Nem kellene számunkra gazdag és nagyjövedelmű állások, hanem az állam érdekeinek szemelötti tartásával szegénységi és szerénységi fogadalmat tesszünk.

2. Kemény és szigorú életet fogadunk, minden fényvüztől és tékozlástól mentesen.

3. Minden oly kísérletet megakadályozunk, amely embert ember ellen akarna kihasználni.

4. Nincs olyan áldozat, amelyet a hazáért meg ne hoznánk.

5. Megvédjük minden erőnkkel a legionarista mozgalom előírásait, törvényeit, célkitűzéseit és gondolatvilágát. Ezzel kapcsolatban semmilyen kompromisszumot nem kötünk és azt semmilyen irányban kompromitálni nem engedjük, mozgalmunk erkölcsi irányvonalától jöttányit sem térünk el.

És így indulunk el, nagy és súlyos teendőink megoldására.

Bucuresti, 1940. szeptember 15.

HORIA SIMA.

A hadsereg gyakorlati átszervezése

Bucuresti. Szeptember kilencedikén a nemzetvédelmi szervek bevonásával értekezlet volt a miniszterelnökségen, amelyen elhatározták, hogy a jövőben valamennyi nemzetvédelmi szerv egyetlen minisztérium alá tartozik és ennek vezetője maga az államvezető miniszterelnök.

Az utóbbi eseményekre való tekintettel az államvezető miniszterelnök elrendelte a hadsereg gyakorlati átszervezését és modernizálását. Az államvezető miniszterelnök utasítást adott a hadsereg kiképzésére vonatkozólag. A tisztikarnak célszerű átszervezésére vonatkozólag is utasításokat adott az államvezető miniszterelnök.

Három cáfolat

Bucurestiből jelentik: A miniszterelnökség hivatalosan közli:

Külföldön olyan hírek terjedtek el, hogy Románlán német csapatok vonultak át és Predealig megszállták az ország területét. Ugyanezek a hírforrások arról is tudni vélnek, hogy a Szovjetunló csapatok átlépték a határt és egész Moldvát megszállták. Más hírek szerint Ploestben egy orosz bizottság tárgyalásokat folytat a németekkel az új német-orosz határ megállapítása tárgyában.

Ezzel szemben hivatalosan közlik, hogy ezek a hírek sem évehek rosszakaratú és hazug kitalálásoknál, amelyeket a leghatározottabban megcáfolnak. Mindenkinek módjában áll személyesen meggyőződnie arról, hogy Románia területén egyetlen német katona sem tartózkodik és a szovjetcsapatok sem lépték át a határt.

Budapest. A MTI jelent: Bucurestiben naponta óta olyan hírek terjedtek el, hogy a magya-

rok Kolozsvárra való bevonulásuk alkalmával Hatlegan Emil dr. egyetemli tanárt és dr. Hossu püspököt lelőtték volna. Magyar hivatalos helyen ezt a híresztelést a leghatározottabb formában megcáfolták.

Bucurestiből jelentik: A lapok tegnapi számukban félhivatalos cáfolatot közölnek azokkal a rádiójelentésekkel és híradásokkal kapcsolatban, amelyek szerint a román-magyar határon incidensek és véres összecsapások zajlottak le. Ezek a hírek a lapok szerint nem felelnek meg a valóságnak, mert a területek kiürítése teljesen rendezett történt. A román katonai hatóságok szigorú intézkedéseket tettek, hogy minden összetűzést és határsértést megakadályozzanak.

Bihar-, Kolozs-, Torda-, Nagy- és Kisküküllő-megyék új beosztása

Bucuresti. Ion Antonescu tábornok, államvezető és miniszterelnök rendeletet írt alá Bihar, Kolozs, Torda, Nagy és Kisküküllő, valamint Brassó megyék az alatt következő új beosztásáról:

Biharmegye, megyeszékhelye: Belényes. A megyéhez tartoznak mindazon községek, amelyek Biharmegyéből Romániának maradtak meg.

Kolozs-Tordamegye, megyeszékhelye: Torda. A megyéhez tartoznak mindazon hely-

ségek, amelyek a régi Kolozsmegyéből Romániának maradtak meg.

Kisküküllőmegye, megyeszékhelye: Balázfalva. Nagyüküllőmegye, megyeszékhelye: Segesvár. Brassómegye, megyeszékhelye: Brassó, amelyhez a jelenlegi helységeken kívül még több helységet csatoltak.

Göring tábornagy repülőgéppel London felett járt, hogy ellenőrizze a bombázást

Maga vezette a kisgépmadarat a tábornagy, aki személyesen irányítja a Szigetország elleni nagy légitámadást — Róma nem nézi tétlenül, hogy az angolok felhasználják ellene Egyiptomot

Lankadatlanul támadja a német légihaderő Angliát

Berlinből jelentik: Göring birodalmi tábornagy, mint a légihaderő legidősebb parancsnoka egy elrejtett kis flandriai helységből irányítja az angol hadműveleteket. Tőle indul ki minden kezdeményező rendelkezés, sőt még a részletekbe menő parancsokat is ő adja ki. Vasárnap este Göring Hermann egy magavezette J. 88. típusú gépen egyedül indult el London felé és csupán két romboló repülőgéppel kísérte. A légi szemletről visszatérve a marsall a következőket mondotta: „Mély benyomást tettem rám a látottak és büszke vagyok, hogy hazámnak olyan foggyvert adtam és tükéletesíttem, amely a lengyelországi, norvégiai és nyugati diadalok után Angliát is térdre kényszeríti.”

79:43 volt a repülőgép-veszteség aránya a németek javára

Berlin. A német főhadiszállás jelent: „Az elmúlt éjjel az angol ellenrendszabályok alkalmazása tovább folyt. Gépeink bombákat dobtak dokkokra, a browni gázgyárra, petroliumtelepekre, vasútállomásokra és ipartelepekre. Légiharcok fejlődtek ki és az ellenségnek súlyos károkat okoztunk, Dover, Portland és Southampton kikötőit, Írország és Skócia partjait bombáztuk. Két kereskedelmi hajót 18 ezer tonna tartalommal elsüllyesztettünk, egyet felgyújtottunk és egy 8000 tonnás hajót súlyosan megrongáltunk. Az aknakereskedők az angol kikötők mentén tovább folytatták. Az ellenség gépei Berlinig nem jutottak el. Néhány nyugatnémetországi német városban lakóegységeket bombáztak föbb házat és egy iskolát felgyújtottak. Két polgári személy meghalt, több megsebesült. Páris őrnaszádaink három ellenséges gépet lelőttek. Az ellenség tegnapi vesztesége 79 gép, a németek vesztesége 43 gép.”

Newyork. A Reuter jelentése szerint Londonban vasárnap délután 19 óra 15 perckor kezdődött légitámadás 9 óra 4 perces tartam után hétfőn reggel 4 óra 15 perckor ért véget. A német bombavetők főként kereskedelmi negyedekben okoztak súlyos károkat. A

királyi palota mellett kaszárnyák és petrolium-tárolók vannak, amelyek szintén elpusztultak. Egyébként a királyi palotában tegnap óta csak csekély számú személyzet lakik. A londoni tőzsde vezetősége elhatározta, hogy az intézményt egy másik angoliai városba helyezi át, mert a tőzsde működése Londonban lehetetlenné vált.

Berlin. A NTI jelent: A tegnapi nap folyamán tovább tartottak a légi támadások Anglia ellen. Hatvan angol repülőgépet lelőttek, a németek vesztesége 20 gép volt. Bombatalálatok érték a portlandi kikötő olajtárolóit. A támpontjukra visszatérő német repülők még sokáig látták a hatalmas tüzeiket. Londonban tegnap este hét óráig öt izben rendelték el légi rajdot. A vasárnap este visszatérő repülők jelentették, hogy találalatt ért két londoni vízművet és egy villamosági művet. A Themse déli partján új tüzek gyultak. Az angol vesztesége eszig hetvenegy gépre emelkedett. Ujabb bombatalálatok érték a doveri kikötőt. Anglia partvidékén német repülők megtámad-

URANIA: Nagyfilmex színháza. Tel.: 12-32.

MINDENNAP: 3, 5, 7.15, 9.30 órákor

Ma országos premier!

Minden idők leghatalmasabb háborús filmje! Eredeti felvételek a 3 hetes német-lengyel háborúról!

Lengyelországi hadjárat

Varsó ellenállása és bevétel. Egy évi titáni munka eredménye ez a filumemek! A film iránti óriási érdeklődésre való tekintettel jegyelővét naponta 11-12-ig és d. u. 3-16f. Kedvezményes és ingyen jegyek érvénytelenek! Telefon jegyelővét a fenti időkhöz!

tak egy hajókaravánj és egy 8000 tonnás kereskedelmi hajót felgyújtottak.

Angol jelentésekkel szemben, amelyek szerint az angol légi támadások folytatódnak a német kézen levő francia kikötők, továbbá német kl-

kötők ellen, német katonai körök leszögezik, hogy az angolok támadásai éppen olyan méretek, mint eddig voltak, mióta az angol repülők a német birodalom területére nyomultak.

Epp tábornoknak, a német gyarmati mozgalom vezetőjének kíséretében meglátogatta a nyugati hadszínteret. A gyarmatiügyi minisztert a német katonai hatóságok és a helyi hatóságok fejei fogadták. Teruzzi tábornok gyarmatiügyi miniszter pénteken Párisba érkezett, ahol fogadóestélyt rendeztek tiszteletére. Az olasz gyarmatiügyi miniszter hétfőn este érkezik Berlinbe.

Elkeseredés London szegénynegyedeiben

London. A New York Times szerint London szegényebb negyedeiben teljes az elkeseredés. Korgó gyomorral és a hidegtől, rengeteget szenvedve a földalatti vasút alagútjaiban töltik az időt a szerencsétlen hajléktalanok, a kormány megtiltotta az itt tartózkodást. Az ipari negyedben már fenyegetővé vált a hangulat, mert a fedélnélkül maradtak azt követelik, hogy az Eastern negyed gazdagjainak lakásait nyissák ki számukra. Ezek a gazdagok kelő időben vidékre menekültek Londonból, ahol biztosabbnak vélik életüket, lakásukat azonban lezárták. A munkások nem hajlandók azokhoz a fizetéscsökkentésekhez hozzájárulni, amelyek olyan elmaradt munkabérből adódnak, melyeket részben az állandó légiiradók, részben pedig súlyos fáradságuk miatt nem tudtak keresztyűldolgozni.

New York. Az United Press jóváértéssel wasingtoni forrásra hivatkozva azt írja, hogy az angol tengeri flotta elkészült az Amerikába menekülésre arra az esetre, ha helyzete az európai vizeken tarthatatlanná válik.

Angol hadijelentés

London. (Rador.) A légügyi minisztérium közli: Vasárnap 185 ellenséges repülőgépet semmisítettünk meg. Vadászgépeink közül öt nem tért vissza állomáshelyére. A vasárnapi brit veszteségek ezzel 25-re emelkedtek, de a lelőtt 25 vadászrepülőgép pilótái közül 12-öt megmentettek. Az ellenségnek igen súlyos a vesztesége, a 185 repülőgép pusztulása a vasárnapi nap folyamán, többet jelent mint az augusztus 15-ig bezárólag a német légi erő veszteségei, mert csak 180-at lőttek le addig az időpontig.

Németország akár tíz évig is folytathatja a háborút

Berlin. (Rador.) A Stefani-ügynökség jelent: A Berliner Börsenzeitung közli Schell tábornok anyagközellátási vezető nyilatkozatát, amely szerint Németországnak olyan nagy benzintartaléka van, hogy akár tíz évig is folytathatja a háborút.

A pánindiai kongresszus a semlegesség mellett

New York. Az Associated Press bombayi jelentése szerint a pánindiai kongresszus határozati javaslatot fogadott el, amelyben visszautasítják az angol kormánynak azt a felhívását, hogy álljanak Nagybritannia mellé a háborúban. A határozati javaslat indokolása kiemeli, hogy eléggé el nem ítélhető álláspont London részéről az a célzat, amely indját is bele akarja sodorni a világonkonfliktusba.

A francia kormány a német hatóságokhoz fordul segítségért az éhínség elkerülése végett

Vichy. A Curentul Vichyből kapott magán értesítése szerint Laval francia miniszterelnökkelvettes ismét Párisba utazik, ahol a meg nem szállt francia területek élelmezésének kérdéséről tárgyal a német hatóságokkal. A Pétaín-kormány elhatározta, hogy a német hatóságokkal való szoros együttműködést fogja kérni az éhínség borzalmainak elkerülése céljából.

Genf. A francia kormány a lakosság huselátásának biztosítására elrendelte a nacionalizálást. Azonkívül, hogy több hústalan napot rendeltek el hetenként a vendéglőkben csupán 125 gramm húst szabad személvénként kiszolgálni.

Laval-ellenes áramlat a francia politikában

Vichy. Egyre erősebb mozgalom észlelhető a francia reakciók, klerikálisok, katonai körök, a nehéz ipar és a pártvezetők részéről azzal a céllal, hogy Lavalt megbuktassák és politikáját ne engedjék érvényre juttatni.

Vichy. Pierre Laval, volt francia miniszterelnök a jövő hét folyamán Párisba utazik, hogy tárgyalásokat folytasson a német katonai és polgári hatóságokkal a meg nem szállt francia területek élelmezéséről. Pétaín-kormányja elhatározta, hogy szoros összeköttetésbe lép a francia hatóságokkal a meg nem szállt terület élelmezési fogyatékoságának kiküszöbölésére.

Az olasz gyarmatiügyi miniszter Párisban és Berlinben

Páris. (Rador.) A Stefani jelent: Teruzzi tábornok, olasz gyarmatiügyi miniszter, von

Atlépték az egyiptomi határt az olasz csapatok

Róma. Az olasz hadvezetőség 101. jelentése: Az olasz csapatok Sallumtáj átlettek az egyiptomi határt és miután ezt a várost elfoglalták, a visszavonuló angolok 50 páncélos kocsiából álló osztagát megsemmisítették. Az olasz légi erők bombázták Halfart, ahol hangárokat és tartályokat gyújtottak fel. Eljenséges gépekkel harcba szállva, azok közül keletre lelőttek. Saját gépeink visszafértek. A Földközi tenger keleti részén elhelyezettünk egy angol tengeralattjárót és egy ellenséges cirkáló teltalját ért. Keleáfríkában eredményes bombatámadást hajtottunk végre. Az ellenség bombázta Massauat, Barkat, Asmarat és Gurat. Négyen megsebesültek, az anyagi kár elenyésző. A benzülőttek egy ausztráliai kapitány által vezetett angol karavánt szétszórtak és több angolt foglyul ejtettek.

Sunner spanyol belügyminiszter Berlinben:

„Ha elérkezik az idő, Spanyolország cselekedni fog”

Berlin. A birodalmi kormány vendégeként ma Berlinbe érkezett Fernando Sunner, Spanyolország belügyminisztere, akit az anhalti pálvandvaron Ribbentrop külügyminiszter fogadott. Később hosszasan tárgyalt a két államférfi a német külügyminiszterrel.

Fernando Sunner, spanyol belügyminiszter a Völkischer Beobachter munkatársának a következő nyilatkozatot tette:

— Németországi látogatásom újabb bizonyítéka annak, hogy Spanyolország hű marad természetes barátaihoz. Két évszázad óta elsősorban nyerte vissza Spanyolország teljes függetlenségét és a nagy spanyol birodalom csak akkor alkotható meg, ha azokat az erőket megsemmisítjük, amelyek po-

litikájuk áldozataivá tették Spanyolország mellett a német és olasz nemzetet is. Spanyolország e pillanatban nem hadviselő állam, de abban az órában, amikor a spanyol nép vezetője elérkezettnek látja az időt, cselekedni fogunk. Egyelőre mi vagyunk az új európai rend előőrsei a másik kontinens felé.

München. Fernando Sunner spanyol belügyminiszter Németországból történő távozása előtt újból nyilatkozott és a következőket mondotta:

— Spanyolorzágnak nincsenek területi igényei Európában, mert ami a gibraltári kérdést illeti, az nem igény, hanem csupán természetes és a hagyományokból fakadó restaurációs törekvés: hiszen Gibraltár integrális részét képezte és képezi a spanyol birodalomnak. Spanyolország földrajzi egysege Gibraltár nélkül el sem képzelhető.

Roosevelt újabb nemzetvédelmi intézkedéssel

Washington. (Rador.) A DNB jelent: Roosevelt elnök újabb nemzetvédelmi kiáltványt intézett az USA lakosságához, amelyben rámutat arra, hogy meg kell szorítani a kivitelt. A jövőben tilos az USA-ból kivinni a repülőgépek táplálásához szükséges benzint, a hadfelszereléshez szükséges ólmot, tilos a külfölddel közölni az újabb repülőgéptípusokról szóló terveket, vagy repülőgépmotorterveket.

A kiáltvány értelmében tilos külföldre kivinni olyan technikai folyóiratokat, amelyek az új konstrukciójú repülőgépek és motorok készítésével foglalkoznak. Tilos továbbá az ócskavas és acél kivitele is.

Washington. (Rador.) A NTI jelentése szerint Roosevelt elnök a kongresszustól újabb 1.75 milliárd dollár nemzetvédelmi hitel megszavazását kérte.

Washington. Az amerikai hadügyminiszter november második felére 75.000 ujoncot hívott be, úgy hogy az év végén az USA-ban

egy millió ember áll zászló alatt köztük 400.000 ujonc, 370.000 reguláris csapat és 240.000 miliciába tartozó egyén.

Tengeralattjárók ellen védekezik San Francisco

New York. (Rador.) A DNB jelent, hogy San Francisco tenger öblében tengeralattjáró elleni védőintézkedéseket fogantatosítottak.

Japán tiltakozik az USA áruzárlat-rendelete ellen

Tokió. A japán külügyminiszterlüm hivatalosan közli, hogy az embargo ügyében folytatott tárgyalások Sumner Wellessel nem vezettek eredményre. Japán újabb erélyes tiltakozást küldött az amerikai külügyi hivatalba, mert megállapították, hogy ugyanakkor, amikor Japán felé fontos anyagok kivitelét betiltották, más államok különösképen Anglia árukat kapott az Egyesült-Államokból.

CORSO

3, 5, 7.15, 9.15

I. Hucklebery Finn kalandjai

II. Orloff kapitány

MICKEY ROONEY

469. számú UFA hirdató

Nyolcvanhárom életképes szövetkezet maradt Romániában

Tovább folytatja működését a Hangya Szövetkezetek Szövetsége

A Hangya Szövetkezetek szövetsége az alábbi felhívást adta ki:

Szövetkezeteinkhez!

A bécsi döntés megváltoztatta szövetkezeti hálózatunk eddigi képét. Szövetkezeteink túlnyomó része leszakadt Szövetségünkől, de még mindig 83 működő és életképes szövetkezetünk maradt Romániában. Szövetségünk és szövetkezeteink működése tehát az adott lehetőségek között biztosítva van.

Szövetségünk Nagyenyed székhellyel hívatásához mérten alapszabályainknak és az ország törvényeinek megfelelően jövőben is változatlanul kívánja szolgálni szövetkezeteink érdekeit.

Szövetségünk igazgatósága az eddiginél jóval kisebb központi személyzettel és irányító, ellenőrző szervvel továbbra is szövetkezeteink rendelkezésére áll. Minden szövetkezetünk tehát forduljon a jövőben is bizalommal Szövetségünkhöz.

Természetesen tovább folytatja működését szövetségünk központi áruraktára és borpincészete is s mindent elkövetünk, hogy szövetkezeteink áruellátása hiányt ne szenvedjen. Kérjük szövetkezeteinket, hogy árurendeléseiket küldjék be Szövetségünkhöz,

a bányászati szövetkezetek pedig aradi raktárukhöz.

Lefizetéseiket szövetkezeteink az eddig szokásos módon teljesítsék továbbra is.

Aradi raktárunk szintén a helyén marad s minden tekintetben azon lesz, hogy a körzeti szövetkezeteket áruval és ügyvitel tekintetében tanácsosai ellássa, úgy amint az a múltban is történt.

Tájékoztatásul közöljük, hogy igazgatóságunk már is további céljával tüzte ki az itt maradt hitel- és tejszövetkezetek bekapcsolását. Szövetségünk minden igyekeztével azon lesz, hogy azokat megerősítésük céljából a legközelebbi időn belül fogvasztási aloszállyal bővítsék ki. Legcélszerűbbnek tartanánk, ha ezen szövetkezetek Szövetségünk kötelékébe minél előbb bekapcsolódnának.

Igen fontosnak tartjuk továbbra is az iskolaszövetkezetek felkarolását és irányítását, a melyeknek ügyében Szövetségünk — különösen a mai viszonyok között, amidőn sok egységünk szétszakadt. — bárkinek a legnagyobb készséggel áll rendelkezésére.

Végül azzal a kéréssel fordulunk szövetkezeteink i. t. vezetőihez, akik a múltban is áldozatkészen állottak a reájuk bízott szövetkezet kormányrúdjai mellett, hogy a mai nehéz időkben fokozott éberséggel és gondossággal álljanak őrt a község népének e gazdasági intézménye mellett és minden erejükkel támogassák Szövetségünk munkáját.

Ha kevesen maradtunk is, de az összefogás megsokszorozza erőnket a szövetkezeti munka szolgálatában! Minden szövetkezeti tag vezető-gondolata legyen: a közért való áldozatos munka, a nyugalom és a kitartás!

Nagyenyed, 1940. szeptember 12.

Szövetkezeti testvéri üdvözléssel:

„Hangya” Szövetkezetek Szövetsége

HALLER ISTVÁN s. k. TÖVISSY GÉZA s. k.

*

A fenti felhívás arról tesz tanúbizonyságot, hogy ez a nagymultu és oly fontos feladatot betöltő intézmény: a Hangya szövetkezeti központ ismét helyén van, feladata magaslatán áll és szavának hallatása révén tesz tanúbizonyságot arról, hogy azt a munkát, amelyet eddig vállalt, továbbra is változatlanul folytatja.

A másik magyar szövetkezeti központ, a hitelszövetkezetek szövetségének központja tudvalevőleg a Magyarországnak átadott területre jutott. Ez a gazdasági szervezet is tudvalevőleg szép és eredményes munkát fejtett ki és az elmúlt években munkaterületét tejszövetkezetek létesítésére is kiterjesztette. Amint a fenti felhívásból kitűnik, megindult a munka e központ nélkül maradt hitel- és tejszövetkezeteknek, a Hangya hálózatába való bekapcsolására. Ezt a törekvést csak helyeselni lehet, mert az erők összeszedése és egységes irányítása a jelen pillanatok legfontosabb teendője. Valóban, a Hangya régi kialakult és kipróbált szervezete az, amely a legjobban és legbiztosabban birkózik meg azzal a feladattal, amely a központ nélkül maradt szövetkezetek átvételével, istápolásával reá hárult.

Orvosok és gyógyszerészek katonai helyzetének tisztázása

Bucuresti. Az orvosok és gyógyszerészek katonai helyzetük tisztázása céljából közölték azonnal egységeikkel, vagy a nagyvezérkar egészségügyi osztályával, ajánlott levélben a következő adatokat:

1. Vezeték és keresztnév.
  2. Születési hely, év, hó, nap.
  3. Etnikai származás.
  4. Állandó vagy ideiglenes tartózkodási hely.
  5. Szakképzettség.
  6. Az intézmény, ahol jelenleg tevékenykedik.
  7. A rangi fokozat és mióta viseli a rangot.
  8. Milyen katonai egységhez van beosztva.
  9. 1939 március tizenötödikétől 1940 szeptember tizenötödikéig mennyi ideig teljesített katonai szolgálatot és milyen katonai egységeknél szolgált.
  10. Volt-e munkára mozgósítva.
  11. Milyen számú mozgósítási parancsot kapott.
- Mindazok, akik jelen felhívásnak nem tesznek eleget, szigorú büntetésben részesülnek.

Pop Valer meghatalmazott miniszter és a román kiküldöttek budapesti tárgyalásai

Bucuresti. Ismeretes, hogy Pop Valer meghatalmazott miniszter a román tárgyaló bizottság élén magyar területre került románok jogait is, Pop Valer Budapestre utazott, hogy a bécsi döntőbírósi ítélettel kapcsolatos kérdéseket megbeszélje a magyar kormányval. A megbeszélés során szabályozták a magyar területre került románok jogait is, Pop Valer meghatalmazott miniszter kedden tér vissza Romániába.

A nagyvezérkar közleménye a rekvirálásokkal kapcsolatos román-magyar vegyesbizottsági döntés végrehajtásáról

Bucuresti. A nagyvezérkar a következő rendelkezést hozta ki: „A román-magyar vegyes bizottság tárgyalásai alapján, azoknak a lakosoknak, akikről a román hadsereg különböző dolgokat rekvirált, — és amely lakosok a Magyarországnak átengedett területen maradtak, — ezeket a rekvirált anyagokat visszaszolgáltatják. A nagyvezérkar felszólítja mindazon lakosokat, akik ezekről a területekről román területre menekültek és jelenleg is itt tartózkodnak, hogy legkésőbb szeptember 22-ig jelentsek be: a) jelenlegi lakásukat, b) azt a helységet, ahonnan me-

nekültek, c) azokat az anyagokat, amiket tőlük rekviráltak, a rekvirálási szám és egyéb módokat pontos megjelölésével. A kéréseket a nagyszabedű hatodik hadtest (Comandatul 6. Teritorial Sibiu) parancsnokságához kell benyújtani a Csik, Udvarhely és Háromszék megyékből Romániába menekült lakosoknak. A rekvirált anyagok visszaadása e menekült lakosság számára későbbben következik be. Akik ezen kérdés beadását szeptember 22-ig elmulasztják, elvesztik tulajdonjogukat, mert megtörténhetik hogy a rekvirált anyagot a magyar hatóságoknak adják át.”

Megkezdődött Dél Dobrudzsa átadása

Szofia. Tegnap kezdték meg Dél-Dobrudzsa átadását a bolgár közigazgatási hatóságoknak, amelyek képviselői már át is lépték a határt. A bolgár csapatok — mint jelentették — szeptember 20-án vonultak be az átengedett területre. Különben — mint Bucurestiből jelentik, — a hatóságok közölték a Tulcea és Constanta megyékben élő bolgárokkal, hogy a román-bolgár egyezmény értelmében áttelepítik őket Bulgáriába. Birtokaikat a román állam átveszi és ezeket a Bulgáriából visszaköltöztetett románoknak juttatja.

Tulcea. Az Ódobrudzsában végrehajtandó népcserével kapcsolatban a tulceai városvezetőség felhívást intézett a bolgár lakosokhoz, hogy a craiovai egyezmény értelmében legközelebbi időn belül jelentsek be ingó- s ingatlan vagyonukat. A kiskorúak vagyonbejelentését a gyámok vagy a gyámként szereplő családtagok kell, hogy elintézzék. A vagyonbejelentést három példányban kiállított nyilatkozat formájában fogadja el a tulceai városvezetőség.

Válságos helyzetbe került a kanadai mezőgazdaság

Stockholm. A Svenska Dagbladet kanadai értesítése szerint az ottani mezőgazdaság válságos helyzetbe került. Az európai háború következtében a mintegy 560 millió bushel búzát lehetetlen elhelyezni európai piacokon, ha pedig ott áruba bocsátják, a farmerek tönkremennek az árzuhanások következtében. Amennyiben felraktározják a búzamennyiséget, úgy a farmerek számára kölcsönöket kellene kibocsátani, amire a bankok nem vállalkoznak, mert a kanadai

hatóságok ezeket a kölcsönöket nem hajlandók biztosítani.

FORUM

MA

Walt Disney legszebb színes rajzfilmje.
FERDINAND, A BIKÁ

ezt kiegészíti a szezon legjobb filmje, a „CSAVARGÓ” Bobby Breen és Irène Doreval. 469. sz. UFA hirdató. Előadások 5. 7.15 és 9.30. — 3-kor matiné ocsó helvárakkal.

KÖVETKEZŐ MŰSOR!

2.000.000 dolláros színes filmcsoda, a szezon legnagyobb filmóriása, a

Hollywoodi varázs

DON AMACHE — ALICE FAYE — BUSTER KEATON (MALEK) — ALAN CURTIS és BEN TURPIN-al.

ARADI KOZLONY

Csejfon: Li-Sz. Szigonyca: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Éves díj... 840 lei || Negyedévre 210 lei
Hónap díj... 420 lei || Egy hónapra 70 leiReynaud, Daladier, Gamelin,
Mandel és Blum a Chaderot-
kastélyban

Genf, Vichyből érkezett jelentés szerint Leon Blum volt miniszterelnököt, aki hosszabb ideig Dordogne-ban lakott és ott a Pétain-kormány ellen újonnan kiadott újságjában izgatott letartóztatást és abban a kastélyban internálták, ahol Daladier és Reynaud volt miniszterelnököket tartják fogva.

Genf A francia újságok érdekes cikket írnak arról, mint töltik napjaikat a Chaderot-kastélyban internált Daladier és Reynaud volt miniszterelnökök. Mandel volt belügyminiszter és Gamelin volt tábornagy. A kastély régi középkori épület, hatalmas váralkal körülvéve és a körülötté árkok lehetetlenné teszik az innen való menekülést. Fegyveres őrk állnak a várkapunál és megakadályozzák, hogy bárki is meglátogathassa a foglyokat. Mindannyian külön vannak elszállásolva. Nem beszélhetnek egymással és bár engedélyezve van számukra a parkban való séta, ez mind a négy fogoly számára csak a nap különböző óráiban történhetik. Saját költségükre főzhetnek a kastély konyhájában, de csak olyan ételeket, amiket az őrk kapnak Reynaudot sújtották legjobban az események, aki igen meglepődött, amikor letartóztatást és kijelentette, hogyha tudott volna erről a szándékról, elhagyta volna Franciaországot. Daladier politikai kérdésekkel foglalkozik, miközben a tárgyalásra készül és a reinek elmondotta, hogy szenzációs kijelentéseket tartogat a főtárgyalásra.

Reynaud és Daladier egyébként logságuk alatt sem hanyagolják el a sportolást, mert naponta több órán át kerékpároznak a kastély parkjában. Gamelin tábornok a legnyugodtabb valamennyi közül és azonkívül, hogy védőbeszédére készül, megírta egy könyvet, amelyben szakértő alapon beszél a háború vezetéséről. Reinek elmondotta, hogy tökéletesen ártatlannak érzi magát és kizárólag annak tudja be a francia vereséget, hogy tábornokai őt félrevezették. Mandel volt belügyminiszter egyáltalán nem nyugtalan, beültette a szobáját és fogorvost hívott. Mandel szintén készül a tárgyalásra.

— A KULTUSZMINISZTER LÁTOGATÁSA A PATRIARKÁNÁL. Bucuresti. Ma reggel Traian Braileanu kultuszminiszter látogatást tett Nicodim patriarkánál. A kultuszminiszteriumban és a nemzetnevelésügyi miniszteriumban tanácskozások folynak a csernovici és a chisinaui, valamint a kolozsvári egyetemek elhelyezése ügyében.

— SZEPTEMBER 28-IG A BELÜGYMINISZTER NEM TART KIHALLGATÁSOKAT. Bucuresti. Petrovicescu tartalékos tábornok, belügyminiszternél a kihallgatások 1940 szeptember 28-ig szünetelnek.

— VISSZATÉRT MOSZKVA AZ USA NAGYKÖVETE. Moszkva. Steinhart moszkvai amerikai nagykövét hosszas távollét után visszatért állomáshelyére.

— KATONAI BEHÍVÁSOK KANADABAN. Newyork. A kanadai kormány, mint Ottavából jelentik, az összes 21—24 éves férfiakat 30 napos katonai kiképzésre hívta be.

— BUCURESTIBE ÉRKEZTEK AZ EDDIG BERLINBEN SZÁMÜZETÉSBE ÉLŐ LÉGIONÁRIUSOK. Bucuresti. Vasárnap délután érkezett meg a bucuresti-i észak pályaudvarra, a Berlinben eddig száműzetésben élt légionáriusok csoportja, családtagjaikkal együtt. A megérkezett 31 személy között voltak Corneliu Z. Codreanu felesége fogadott leányával, Karolinnal, Constantin Papanache pénzügyi államtitkár, Dimitrecu Borsa esperes, V. Bojeiu, Nae Zmarandean, Viorel Triga, Alex. Strocescu, Laurentiu Veres, Alex. Hossu, Popa, Metaru. Palagile lelkész és még számosan. A pályaudvarról légionárius dalokat énekelve oszlopokba fejlődve mentek a főváros belsőjébe, ahol a székháznál Horia Sima, a mozgalom vezére, helyettes miniszterelnök fogadta őket. A megérkezettek bejelentették a vezérnek, hogy szolgálataikat felajánlják a légiónak.

— HITLER VEZÉRKANCELLAR ÜDVÖZLŐ TAVIRATA A MEXIKÓI KÖZTARSASÁG ELNÖKÉHEZ. Berlin. A vezér a mexikói köztársaság elnökének a függetlenségi ünnep alkalmából üdvözlő táviratot küldött.

— Behozatali engedélyek kérelmezése. Bucuresti. A nemzetgazdasági miniszterium hivatalosan közli, hogy a behozatali engedélyek elnyerését kizárólag megfelelő nyomtatványokon lehet kérelmezni a számlák, bizonylatok és egyéb szükséges okmányok melléklésével. A más formákban (memorandum, levél, beadvány) történő kéréseket ugyan beiktatják, de azokra semmiesetre sem bocsátják ki az engedélyeket.

10 éves jubilaris vásáron
30 napig saját áron árusítok

SZMUTNY

divat és keletnyelvruház, Str. Metianu 2-4

— A BESSZARÁBIAI NÉMETEK ÁTTELEPÍTÉSE. Galati. A besszarábai németeket átköltöztető bizottság tagjai Galatinál lépték át a szovjetoroszromán határt, ahol folytatták az érintkezést a szovjetorosz megbízottakkal. A besszarábai németek már megkezdtek az előkészületeket a visszavándorlásra. Az orosz hatóságok a németekkel való barátságos szerződéses szellemében nyújtanak segítséget a Németországba visszatelepülő lakosság elköltözése alkalmából.

Emlékezés Rubens halálának
háromszázadik évfordulójára

Brüsszel. (Rador.) A DNB jelenti, hogy a Művészetek Palotájában Rubens halálának háromszázadik évfordulója alkalmából nagyszabású emlékünnepséget és kiállításot tartottak. A világ egyik legnagyobb festő-zsenije emlékünnepén több száz tagból álló flamand kórus énekelt.

— ERDÉLYI DIAKOK EGYESÜLETE ALAKULT BUCURESTIBEN. Bucuresti. Vasárnap megalakult Bucurestiben az erdélyi diákok egyesülete, amelynek elnöke Grigore Popa kolozsvári író és újságíró választották meg.

Gerwais-sajt újra kapható

BRASCH tejszernok Tel. 13-72.

— SZEPTEMBER 18-AN KEZDI MEG ELŐADÁSAIT A BUCURESTI NEMZETI SZÍNHÁZ. Bucuresti. Szeptember 18-án kezdi meg a bucuresti Nemzeti Színház idei évadját Vasile Alexandri „Ovidiu” című drámájával.

N. Bérczy Ilona (Eminescu 32.)
tánciskolájátszept. 15-én, vasárnap este 8 órakor kezd meg
haladók részére! Kezdő tanfolyamot szept. 19-én
8 ór. kor kezd. Érdeklődni: M. Nicoara 16. sz. alatt

— GUSTI VOLT MINISZTER FELESÉGÉT KIZARTAK A TANTESTÜLETBŐL. Bucuresti. Gusti volt miniszter feleségét, aki maga is tanárnő volt, kizárták a tantesztületből. Gusti asszony zsidó származású és Lupescuné rokona volt.

Prüdség

— Mondja Bessy, miért olyan zárkózott?...

Az igazságügyminisztertől

és az ügyvédszövetségtől kért utasítást
az aradi ügyvédkamara a zsidó ügyvédek
eskütétele ügyében

Az aradi zsidóvallású ügyvédek helyzete foglalkoztatta hétfőn délelőtt ismét az aradi ügyvédkamara választmányát. Legutóbbi lapszámainkban részletesen beszámoltunk arról, hogy a temesvári zsidó ügyvédek, igazságügyminiszteri rendelet alapján, letették a hűségesküt, valamint arról is írtunk, hogy az aradi ügyvédkamara milyen határozatot hozott. Az aradi határozatot hét fős délelőtti kellett volna megszövegezni, azonban ez — éppen a temesvári döntés következtében — elmaradt, tehát ezeket az ügyvédeket nem érinti a pénteki ügyvédkamara határozat.

Hétfőn az érdekeltek ügyvédek beteriesztették a kamarához a temesvári és a dévai hűségeskü letételének közjegyzői igazolását, amelynek alapján felkérték a kamara választmányát, hogy hasonlóképpen a szomszédvárosok kamaráinak döntéséhez, vegye ki az esküt az aradi zsidóvallású ügyvédektől is, hogy zavartalanul tovább működ-hessenek a törvény által meghatározott módon.

Az ügyvédkamara választmánya hosszasan tárgyalta a beadványt, végül is úgy határozott, hogy táviratilag fordulnak az igazságügyminiszteriumhoz, valamint az ügyvédszövetséghez, hogy onnan kérjenek, most már határozott utasítást az esküre vonatkozóan, melynek alapján a legfelsőbb fórumok intencióknak megfelelően döntenek majd a fontos kérdésben. A táviratokat még a hétfői nap folyamán elküldték és erre a legrövidebb időn belül kérték a választ. Érdekes megemlíteni, hogy Déván és Temesváron az eskü letétele óta az érdekeltek ügyvédek minden akadályozás nélkül az ügyvédkamara legteljesebb hozzájárulásával, a törvényadta előírásoknak megfelelően folytatják működésüket.

— FELMENTETTÉK ÉS SZABADLABRA HELYEZTEK A KÉT ÉVRE ÍTÉLT GREGORIAN VOLT RÓMAI SAJTOATTASÉT. A II. hadtest katonai bírósága a közelmúltban két évi börtönre ítélte Al. Gregorian volt római sajtóattasét, a Sfarma Piața című lap főszerkesztőjét azon a címen, hogy állami titkokat elárult. Felfolyamodás révén az ügy a legfelsőbb katonai bíróság elé került, amely megállapította, hogy Al. Gregorian a terhére rótt bűncselekményeket nem követte el és erre való tekintettel Gregoriant felmentette, egyben pedig elrendelte szabaddalra helyezését.

— Eltemették Popa Constantinnét. Összinté részvét mellett temették el hétfőn délután a tragikus hirtelenséggel elhunyt Popa Constantinnét. A temetési gvázszerítartást Mihuti Viorel lelkész végezte, majd a gyászszókból a felsőtemetőbe kísérték Popa Constantinné földi maradványait, ahol a családi sírkertben helyezték örök nyugalomra.

— EDDIG ESKÜT NEM TETT TARTALÉKOS TISZTEK ÉS ALISZTEK FIGYELMÉRE! Az aradi törparancsnokság felszólítja mindazokat a tartalékos tiszteket és aliszteket, akik nem tették le a hűségesküt I. Mihai királyra, hogy szeptember 18-án, szombán délelőtti 10 órakor jelenjenek meg a törparancsnokságon. Az érdekeltek ugyanakkor kötelesek írásos nyilatkozatot beadni, hogy miért nem jelentek meg a szeptember 12-iki eskütételre. A nyilatkozatban fel kell tüntetni a pontos címet, pontos lakáscímet is.

— PUSZTÍTÓ TAMADÁS CSUNGKING ELLEN. Tokió. A tengerészeti miniszterium közlése szerint a japán hajóhaderő Csungking elleni harcminnyojcadik támadása alkalmával a város keleti negyedét elpusztította.

— SZEPTEMBER 30-AN MEGSZÜNNEK A KEDVEZMÉNYES FÜRDŐ ÉS ÜDÜLŐ JEGYEK. Az államvasutak igazgatósága elrendelte, hogy a fürdő- és üdülőhelyekre szóló 50, illetve 25 százalékos utazási kedvezmény e hó 30-án megszűnik. Ez a rendelet nem érinti azokat a fürdőhelyeket, melyekre nézve a kedvezmény az egész évben érvényben van.

— SZOCIALDEMOKRATA GYŐZELEMMELE VÉGZÖDTEK A SVÉD TÖRVÉNYHOZÓI VÁLASZTÁSOK. Stockholm. Vasárnap folytak le a törvényhozói választások. Hétfő reggelig a következő eredmények váltak ismeretessé: A Rickstag 230 mandátumából a jobboldal 503.408 szavattal 42 mandátumot kapott (vesztett két mandátumot), a néppárt 326.902 szavattal 23 mandátumot kapott (vesztett négyet), az agrárpárt 345.354 szavattal 28 mandátumot (vesztett nyolcat), a szocialista párt nem kapott egyetlen mandátumot sem, a szociáldemokrata párt 1.527.031 szavattal 134 mandátumot kapott, (nyert 22 mandátumot). A kommunista párt 100.343 szavattal 3 mandátumot kapott (vesztett kettő).

A Magyarországhoz csatolt 22 erdélyi város

Bucuresti. A bécsi döntés alapján 22 város került Magyarországhoz. Ezek a városok lakosaik számának sorrendjében a következők: A lélekszám az 1937. július 1-ére átszámított értéke az 1930. évi román népszámlálás adatainak. 1. Kolozsvár 99.506, 2. Nagyvárad 81.322, 3. Szatmárnémeti 51.074, 4. Marosvásárhely 38.275, 5. Máramarosziget 25.806, 6. Nagykároly 16.288, 7. Nagyszalonta 15.416, 8. Nagybánya 14.370, 9. Dés 13.464, 10. Beszterce 13.302, 11. Gy.-Szentmiklós 11.419, 12. Szászrégen 9.148, 13. Sepsiszentgyörgy 11.049, 14. Székelyudvarhely 8.452, 15. Zilah 7.795, 16. Szilágysomlyó 7.643, 17. Szamosulvár 6.699, 18. Bánffyvárad 5.459, 19. Csikszerecs 5.009, 20. Kézdivásárhely 4.961, 21. Felsőbánya 4.330, 22. Naszód 3.666. Összesen 454.453.

A 22 városban fehérek összesen 454.453 lélek lakik. A négy nagy város előirányzott bevétele az alábbi volt: Kolozsvár 143,5 millió lei, Nagyvárad 83,9 millió lei, Szatmár 115,3 millió lei, Marosvásárhely 75,7 millió lei. Kolozsvárt az előirányzott bevétel 80,9, Nagyváradon 93,4, Marosvásárhelyt 101,3, Szatmáron pedig 50,5 százaléka folyt be.

Az 1930-1937. években Kolozsvárt 1931. Nagyváradon 2486, Szatmárnémetiben 823 és Marosvásárhelyen 771 építési engedélyt adtak ki. Ezzel szemben Kolozsvárt 1269, Nagyváradon 2133, Szatmárnémetiben és Marosvásárhelyen 675 új épületet emeltek. Kolozsvár 2091, Nagyvárad 3267, Szatmárnémeti 1033 és Marosvásárhely pedig 949 lakással lett gazdagabb. Az új épületek értéke Kolozsvárt 912,4, Nagyváradon 1.351,1, Szatmárnémetiben 352,1 és Marosvásárhelyen 788,1 millió leit képvisel. Az összes új épületek értéke tehát meghaladja a 3 milliárd leit.

— **Ucca- és parknevek megváltoztatása Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik: Antonescu tábornok, államvezető és miniszterelnök rendelkezésére a II. Carol exkirály nevével elnevezett uccák és terek neveit a bucaresti főpolgármester megváltoztatta. A Regele Carol-park Parcul National, az 8 Junie-tér Nemzeti-tér, a Regele Carol al II-lea bulevard Ardealul bulevard nevet kapta. Ugyancsak megváltoztatták a Bucuresti elővárosaiiban és környékén II. Carol volt király nevével elkeresztelt uccákat is.

— **Kánya volt magyar külügyminiszter gépkocsibalesete.** Budapest. (Rador.) Kánya Kálmán volt magyar külügyminiszter gépkocsibaleset érte. A volt külügyminiszter egyik lábán megsérült. Sérülésével beszállították az egyik budapesti klinikára.

— **NEMET NEMZETISÉGŰ TISZTVISELŐK ATHELYEZÉSE.** A Magyarországnak megítélt erdélyi részek átcsatolásával kapcsolatban német nemzetiségű tisztviselők is átkerültek Magyarországhoz. A romániai német népközösség bányászati vezetősége most felszólította azokat a német nemzetiségű állami tisztviselőket és alkalmazottakat, akiket a Magyarországnak megítélt területekre helyeztek át, hogy irataikkal haladéktalanul jelentkezzenek a temesvári német házbán. A vezetőség ugyanis megteszi a szükséges lépéseket az áttelepítések visszavonása érdekében.

Elsőrangú kivitelben, mársékkelt áron
női ruhák, kabátok stb. készülnek
SARLOT SZALON Strada Bratianu
Minorita-palota
8-ik kapu, első emelet

— **Tűz egy bucaresti cementgyárban.** Bucuresti. A „Titan” cementgyárban, a Verguliu-uton tűz ütött ki, amelyet egy istállóban eldobott cigarettavég okozott. A tűzoltók rövidesen elfojtották a tüzet, azonban az istállóban lévő 20 rendkívül értékes házinyulat nem sikerült kimenteni. A szerencsétlen állatok a ketreche zárva tüzhalt szenvedtek. A tűzvétség által okozott kár 120 ezer lei, amely biztosítás után megtérül.

— **LEVELESLADAK FELÁLLÍTÁSÁRA SZÖLITJA FEL A POSTA A NAGY HAZAK TULAJDONOSAIT.** Bucuresti. A postavezérgazgatóság felszólítja Bucurestiben és a nagyobb városokban a több lakással rendelkező épületek tulajdonosait, hogy a lakások ajtaja előtt postaladákat függeszteszenek ki a levélkiszébesítő szolgálat megkönnyítése érdekében.

— **LELEPLEZTÉK AZ OLASZ KÜLÜGYMINISZTER ÉDESAPJÁNAK SIREMLEKÉT.** La Spezia. La Speziában leleplezték Ciano külügyminiszter atyjának, Costanzo Ciano-nak sírmlékét. Costanzo Ciano volt egyike azoknak, akik arra voltak kiszemelve, hogy esetlegesen nem várt események esetére Mussolini hejébe lépjenek.

— **USA KÉPVISELŐ HALALA.** Washington. (Rador.) A DNB jelenti, hogy Bankhead Williams képviselő 66 éves korában meghalt.

— **A légió ideiglenes aradi irodája.** A légió aradi parancsnoksága közleményt hozott nyilvánosságra, hogy a Bul. Regele Ferdinand 29. sz. alatt lévő irodájukat ideiglenesen az Emipescu-utca 16. számú ház első emeletén lakó Moldovan Remus lakásában rendezték be.

— **SEBESÜLT FRANCIA HADIFOGLYOKAT SZALLITOTTAK A MEG NEM SZALLOTT TERÜLETRE.** Clermont Ferrand. A megszállott területekről a szabad zónára 700 súlyosan sebesült fogoly érkezett. Ugyancsak megérkezett Németországból is a fegyverszünet megkötése óta az első szállítmány, amely többszáz súlyosan sebesült francia foglyot hozott.

— **NEWYORKBA EMIGRÁLT LEGER VOLT FRANCIA KÜLÜGYI ÁLLAMTITKÁR.** Genf. (Rador.) A DNB közlése szerint a Gringoire című francia lapban cikk jelent meg, amely közli, hogy Leger francia külügyi államtitkár Newyorkba emigrált. Leger államtitkárt szintén felelősségre akarták vonni a francia külpolitika multbani irányításáért.

Magyar-szovjet árucseré és fizetési egyezmény

Budapestről jelentik: A magyar-szovjet tárgyalások nyomán a kereskedelem, árucseré és fizetési egyezmény tekintetében valamint a hajózás kérdéseiben ideiglenes megállapodás jött létre, amely szeptember 15-én életbe lépett. A közvetlen vasúti közlekedés a megkötendő vasúti megállapodás után indul meg.

— **HALALOZÁS.** Hétfőn délután hosszas szenvedés után meghalt Damian Traian, az aradi Mezőgazdasági Kamara főtitkárja. A 44 éves korban elhunyt, általánosan ismert tisztviselő már régebbi ideje betegeskedett és az utóbbi időben komoly szívai támadta meg és orvosainak tanácsára a központi kórházba szállították, de már nem lehetett a betegnek segíteni és hétfőn délután elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor történik meg.

— **Összehívták a kínai nemzetgyűlést.** Sanghaj. (Rador.) A DNB jelenti: A nankingi kormány elhatározta a nemzetgyűlés összehívását. A kínai nemzetgyűlés fog dönteni az új alkotmánytervezet sorsa felett. Amennyiben a tervezetet elfogadják úgy megállapítják azt is, hogy az új alkotmány mikor lép életbe.

Szörmemunkákat
a legolcsóbban készíti
szűsmester, az ort. román templommal szemben.
MERK JAKAB

— **AZ ÁLLAMI SORSJÁTEK MÉRLEGE.** Bucurestiből jelentik: Az állami sorsjáték közlése a szeptember 19, 20, 21-iki sorsjátékokról szóló nyolcadik mérlegét. Az említett sorsjátékok 167 millió 343.759 lei tisztán nyereséget mutatnak, alaptőke és tartaléktőke 5.607.950 lei, határidő lejártok (adók és hitelezők) 55.880.813 lei. A vagyoni részen összesen 175.862.080 lei érték szerepel, a likvid rendelkezésre álló vagyon (készpénz, Nemzeti Banknál és CEC-nél elhelyezett összeg) 47.362.490 lei. A sorsjáték jövedék 1.940.000 lei hadseregfelszerelési kölcsönt jegyezték. A nyereség-vesztesség számla szerint a lottójévedék jövedelme 584.648.920 lei, míg a ki nem fizetett nyereségek utáni adókból származó jövedelem 89.206.108 lei. 1940 február 20-ig a sorsjegyjövedék 400.503.549 lei nyeresémet fizetett ki, elárulási jutalékban s egyéb költségekben 105.662.923 leit.

— **Vadászati tilalom Északerdélyben.** Budapestről jelentik: A magyar kormány rendelkezésére a mai naptól kezdve a Magyarország felségjogai alá került északerdélyi területeken tilos a vadászat. A rendelkezés nem vonatkozik a kártékony állatokra mint a vaddisznó és a farkas.

— **„FRANCIA LÉGIÓ” ALAKUL.** Genf. VI. chyből érkezett hírek szerint ott megalakult a „francia légió”. Ez az új légió 3 osztályra oszlik és magában foglalja a szárazföldi, tengeri és légi haderő harcosait. A francia légió élnöke maga Petain tábornagy és igazgatója Héricourt, aki a világháborúban nagy mértékben kiünnepte magát.

Közel másfélmilliárd lei-jel volt aktív ez év júliusában az ország kereskedelmi mérlege

A most közzétett kimutatás szerint Románia árubehozatala július hónapban 531.428 mázsa volt 2 milliárd 274 millió 340 ezer lei értékben (1939. júliusában: 802.919 mázsa volt 2 milliárd 091 millió 975 ezer lei értékben), míg kivitele 4 millió 884 ezer 493 mázsa tett ki 3 milliárd 698 millió 541 ezer lei értékben (1939. júliusában: 6 millió 971 ezer 587 mázsa volt 2 milliárd 330 millió 276 ezer lei értékben.) A fenti kimutatásból világosan kitűnik az áruk általános drágulása, amennyiben az idén a kisebb mennyiségű behozatalért többet kellett fizetni, mint az elmúlt évben a nagyobb mennyiségben importált áruért, a kivitt áruért pedig több mint egymilliárd lejel több folyt be ez év júliusában, mint az elmúlt év hasonló hónapjában, annak ellenére, hogy a kivitt áruk mennyisége kétféle mázssal kevesebb volt, mint tavaly. Az ország bevitelében a német áru 1940. júliusában 51,71, míg a kivitelben a Németországba irányuló export 66,44 százalékot foglalt el, így tehát az ország a legnagyobb árucseréforralmat Németországgal bonvittotta le. Közvetlenül utána ebből a szempontból a cseh-morva védnökség következik. A külkereskedelmi mérleg ez év júliusában 1 milliárd 424 millió 201 ezer lejjel aktív volt.

— **TEMESVÁRRÓL MAGYAR FELSÉGJOG ALÁ KERÜLT TERÜLETRE HELYEZETT PÉNZÜGYI FELÜGYELŐT TARTÓZTATOTT FEL A CSENDŐRSÉG.** Brassó. Brassóból jelentik: Brassó közlében csendőrszámú gépkocsit és annak utasát, aki Traitaner Victor temesvári pénzügyi felügyelőnek mondotta magát, előállította felettes hatóságaihoz, mert a gépkocsiban találtak podgyász gyanusnak talált. A pénzügyi felügyelő, akinél 900.000 lei készpénz volt, kijelentette, hogy magyar felségjog alá került területre helyezték át.

— **A kolozsvári mezőgazdasági akadémia Temesváron.** Temesvárról jelentik: Negyven vagomból álló különválaton érkezett meg Temesvárra a kolozsvári mezőgazdasági akadémia tanári kara, személyzete és minden felszerelése. A mezőgazdasági akadémia a műegyetem külön fakultása lesz és végzett hallgatói mezőgazdasági mérnöki oklevelet kapnak. A mezőgazdasági akadémia a gyakorlati oktatás céljaira valamely környékbeli állami birtokból ötven holdat hasított ki.

— **Megépül a temesvári rádióadó.** Temesvárról jelentik: Temesvár városa már évek előtt elhatározta a rádióállomás létesítését. A terv megvalósítása érdekében Baran Coriolan dr. főpolgármester most újabb lépéseket tesz. A városnak a rádió létesítésére ötven millió lei áll rendelkezésére.

— **Német sportolók délkelet-európai látogatása.** Bucurestiből jelentik: Ide érkezett hivatalos értesítés szerint a német birodalmi sport vezére elhatározta, hogy egy 80 tagból álló atlétakülönítménnyel látogatást tesz a délkelet-európai országokban. A német sportolók látogatására október második felében kerül sor és azok utitársa Budapest, Bucuresti, Szófia, Belgrád, Athén és végcéljuk az Olympus-hegység.

— **LÖVÖLDÖZÉS MARSEILLEBEN EGY KATONAI DISZSZEMLÉ ALKALMAVAL.** Vichy. Marseilleben egy katonai diszszemle alkalmából a város főuccáján egy ismeretlen ember két revolvértelvést adott le a tömegre. A részletek még hiányoznak.

— **KATASZTRÓFÁLIS SZÁRAZSÁG AUSZTRALIÁBAN.** Newyork. Ausztráliában olyan nagy a szárazság, hogy az idel buzatermes csupán 110.000 bushell, a tavalyi 210.000 bushell szemben.

— **TÜZ SZENTPÁL KÖZSÉGEBEN.** Az arad-megyei Szentpál községben Jakó özvegy Baranyi Andorné házában padláján tűz keletkezett. A lángok közel száz köteg levelesdohányt és több kocsi takarmányt pusztítottak el. Az anyagi kár elég jelentős. A tűz keletkezésének megállapítására folyik a vizsgálat.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:
WEISZ gyógyszerár, Piata Avram Iancu 12
JANKA gyógyszerár, Bulev. Reg. Ferdinand
Dr. DICK gyógyszerár, Str. Mărăcesti 1

SPORT KÖZLÖNY

Pontot vesztett a Venus — a Ripensia került a nemzeti bajnokság élére

A ragyogó formában lévő Rapid súlyos vereséget mért a Gloriára — Az UDR veresége a forduló legnagyobb meglepetése

A nemzeti bajnokság második fordulójára vasárnap meglepetéseket hozott: elsősorban a Venus pontvesztése számít annak a Gloria CFR-el szemben, de nagy meglepetés az UDR veresége is az FC Ploesti csapatától. A Rapid nagyszerűen játszott Aradon és legyőzte a Gloriát. A Ripensia, Mica és Sportul is győztek az U-Tricolor, FC Craiova, illetve FC Braila ellen és a bajnoki táblázat élére a Ripensia került. A tabella a második forduló után így fest:

Ripensia	2	2	—	—	7	1	4
Mica	2	2	—	—	7	2	4
Rapid	2	2	—	—	13	4	4
Venus	2	1	1	—	5	2	3
FC Ploesti	2	1	—	1	4	5	2
UDR	2	1	—	1	9	2	2
Sp. Studentesc	2	1	—	1	6	7	2
U. Tricolor	2	1	—	1	2	4	2
Gloria CFR	2	—	1	1	2	5	1
FC Craiova	2	—	—	—	2	3	7
Gloria	2	—	—	—	2	2	9
FC Braila	2	—	—	—	2	—	11

RAPID—GLORIA 7:1 (3:0).

Gloria-pálya. 1500 néző. Bíró: Ritter.

Rapid: Radulescu—Slivat, Lengher—Vintila, Rasinaru, Moldoveanu—Sipos, Sinko, Auer, Gavrilescu, Bogdan. Gloria: Gerold—Pintea, Volentir, Sclovan, Mladin, Micoala—Igna, Tudor, Fritz, Henegar, Batrin.

A Rapid még soha ilyen jól nem játszott Aradon, mint ezen a mérkőzésen és győzelme, bár a gólarány kissé túlzott, teljes mértékben megérdemelt. A győztes csapat közvetlen védelme Slivat-al az élen kiváló teljesítményt nyújtott. A fedezetesben Vintila emelkedett ki, míg a támadó-lánc a legjobb csapatrészt, különösen Auer, aki fénykorára emlékeztetően játszott és öt gólját mindennél többet mond. A Gloria gyenge teljesítményt nyújtott és áll ez különösen a fedezet-

sorra, amely sem a védelemben, sem pedig a támadásban nem elégtelt ki. Egyénileg Volentir, Batrin dicsérhető.

Már az 1. p. gólt ér el a Rapid: Bogdan védelmi hibából tiszta helyzetbe kerül és nem téveszt célt (1:0). A 20. p. Sipos a gólszerző (2:0), a 29. p. pedig Auer állítja be a féldő eredményét (3:0). A második féldő 1. p. Auer révén 4:0 az eredmény, a 10. p. Igna beadását Batrin fejelte be (4:1). A 12. p. Auer fejével szerez újabb gólt a 36. p. Auer lesről indult és gólt lő, a 40. p. pedig ismét Auer lő gólt.

RIPENSIA—UNIREA TRICOLOR 3:0 (1:0).

Temesvár. A Ripensia fölényesen győzte le ellenfelét jobb erőnlétével s kapu előtti határozott ságával. Marksteiner (2) és Bindea szereztek a mérkőzés góljait. Bíró: Petric

VENUS—GLORIA CFR 1:1 (1:0).

Bucuresti. A Venus csatársora gólképtelennek bizonyult és a Gloria CFR értékes pontot szerzett kitünően védekező taktikájával. Humis lőtte a Venus gólját, a Gloria CFR gólja pedig Cucula érdeme. Bíró: Jean Petrescu.

MICA—FC BRAILA 3:0 (2:0).

Brád. A Mica második mérkőzéséből is győztesként került ki igen jó játékkal. A gólokat Iancu (2) és Körösladányi szereztek, előbbi szabadrugásokból. Bíró: Sebesan.

SP. STUDENTESC—FC CRAIOVA 3:1 (1:1).

Bucuresti. A diáksapat megerőtetés nélkül szerezte a bajnoki pontokat. Góljait Stefanescu, Gica Popescu és Constantinescu-Grecu osztokodtak, az FC Craiova gólját Thierjung lőtte. Bíró: Stoinescu.

FC PLOESTI—UDR 3:1 (0:1).

Ploesti. Az UDR csak az első féldőben volt jó, de szünet után erősen visszaesett. A győztes csapat góljait Alexandrescu (2) és Kovács II, az UDR-ét Dura lőtte. Bíró: Mielu Perescu.

Verességgel rajtolt a Crisana-CFR a B) ligában

A nemzeti bajnokság másodosztályának első csoportjában négy mérkőzés került lebonyolításra. A Crisana CFR, amely Turnuseverinben vendégszerepelt, verességgel kezdte az idényt, az arány azonban túlzott. Hatalmas meglepetést hoztak a gemessvári mérkőzések: a Rapid rávert a Kinizsire, az Electrica pedig a CAMT-ra, a bajnoki táblázat így alakult:

CFR T.-Severint	1	1	—	—	4	1	2
Rapid	1	1	—	—	3	1	2
RMTE	1	1	—	—	6	2	2
Electrica	1	1	—	—	5	2	2
CAMT	1	—	—	1	2	5	—
Vulturii	1	—	—	1	2	6	—
Kinizsi	1	—	—	1	1	3	—
Crisana CFR	1	—	—	1	1	4	—

Beszámolónk:

CFR T.-Severin—Crisana CFR 4:1 (2:1). A Crisana az első féldőben egyenrangú ellenfél volt, de szünet után a csapat visszaesett. Jeszenszky, Dumonca, Cosma és Ludwig, illetve Truta lőtték a mérkőzés góljait.

Rapid—Kinizsi 3:1 (2:0). A Rapid egységesebb volt és megérdemelten győzött. Volktrauer, Hoffmann és Mihajlovics, illetve Kovács (11-esből) szereztek a gólokat.

Electrica—CAMT 5:2 (2:2). A CAMT súlyos vereségeket szenvedett és azokat pótolni nem tudta. Pantea (3), Gál és Bíró, illetve Poszszak (2) a mérkőzés góllövői.

RMTE—Vulturii 6:2 (1:0). Főlényes győzelem. Weisz (2), Balázs (2), Messmann (öngól) és Nemes, illetve Popescu és Gheorghita osztokodtak a gólokon.

O Eyéb B) ligás eredmények: II csoport: ACFR—Minerul 2:1 (1:0). Jiu—Vitrometan 6:1 (1:1). III. csoport: Juvenius—Ateneul Tatarasi 7:0 (3:0). DVA—Franco Romana 3:0 (1:0). Olvmla—Turda 4:1 (2:1).

A Tricolor és Egyetértés nélkül

Ujból kisorsolták a kerületi bajnokság mérkőzéseit

Megírtuk, hogy az alkerületi sportszövetséghez átirat érkezett a központtól, amelyben az igazoló könyvecskékekkel nem rendelkező egyesületeknek a bajnokságból való törlését rendelte el és így az aradi alkerület az Egyetértés és Tricolor nélkül újból megejtette a sorsolást. Az elsőosztályú bajnokság eszerint vasárnap kezdődik és november 24-én ér véget és a sorsolás az alábbi:

Szeptember 22: AAC—AMTE, Transilvania—ATE, Unirea—Astra, Titanus—Olimpia.

Szeptember 29: AAC—ATE, Transilvania—Unirea, Astra—Titanus, Olimpia—AMRA.

Október 6: AMRA—AMTE, Transilvania—AAC, ATE—Astra, Unirea—Titanus.

Október 13: Astra—Olimpia, AAC—AMRA, Titanus—Transilvania, AMTE—Unirea.

Október 20: ATE—Unirea, Titanus—AAC, Olimpia—AMTE, Astra—AMRA.

Október 27: AMTE—ATE, AAC—Astra, Transilvania—Olimpia, AMRA—Titanus.

November 3: Unirea—AAC, ATE—Olimpia, AMRA—Transilvania, Titanus—AMTE.

November 10: AMTE—Transilvania, Olimpia—AAC, ATE—Titanus, Unirea—AMRA.

November 17: AMTE—Astra, AMRA—ATE, Olimpia—Unirea.

November 24: Astra—Transilvania.

Az egyébként bajnoknak lejátszott, de a vasárnap meginduló bajnokságba be nem számító eredmények a következők:

Titanus—ATE 3:0 (2:0). A Titanus megérdemelten győzött. A gólokat Ray, Magold és Horvát szereztek. Bíró: Karlich.

AAC—Transilvania 4:1 (2:1). A technikásabb csapat győzött. Góllövők: Vass (2) és Popa (2), illetve Tasin. Bíró: Sasu.

Astra—AMRA 2:0 (1:0). A kapu előtt határozottabb csapat győzött Chesintean és Raiu góljaival. Bíró: Ciorogariu.

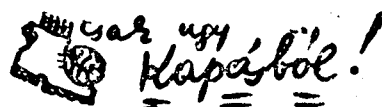
Meglepetések a magyar bajnokságban

Budapest. A magyar bajnokságban vasárnap a negyedik fordulót bonyolították le és ezen számos meglepetés adódott. Az eredmények a következők voltak:

Ujpest—Gamma 4:3, Ferencváros—Törökvis 6:3, Szolnoki MAV—Elektromos 2:1, Tokod—Szed 3:1, WMFC—BSZKRT 3:3, Kispest—SalBTC 6:1, Haladás—DIMAVAG 3:3.

A bajnoki táblázat a következő:

Ujpest	4	4	—	—	14	6	8
Ferencváros	4	3	1	—	16	8	7
WMFC	4	2	2	—	14	8	6
Tokod	4	2	1	1	10	7	5
Szolnoki MAV	4	2	1	1	6	7	5
BSZKRT	4	1	2	1	11	11	4
SalBTC	4	1	2	1	5	8	4
Gamma	4	1	1	2	11	11	3
Haladás	4	1	1	2	9	10	3
DIMAVAG	4	1	1	2	15	17	3
Szed	4	1	1	2	7	9	3
Kispest	4	1	—	3	8	11	2
Elektromos	4	1	—	3	4	7	2
Törökvis	4	—	1	3	5	15	1

MILÁNÓBAN került lebonyolításra a német—olasz válogatott atlétikai verseny, amely néhány kitünő eredményt és végül is a német atléták 94 és fél—83 és fél aranyú győzelmét hozta.

A BSZKRT és a BEAC atlétikai versenyeket rendeztek, amelyekben a főbb eredmények a következők: BSZKRT versenyen: 110 m. gát: Szabó dr. 15.2 mp., 100 m.: Sir 10.9 mp., 3000 m.: Kelen 8 p. 52.2 mp. 800 m.: Aradi 1 p. 57.8 mp. suly: Németh 1435 cm. hármasugrás: Kóvér 1288 cm. diszkosz: Kulitzky 4643 cm. 1500 m.: Hires 4 p. 05.2 mp. 10-000 m.: Südy 34 p. 02.8 mp. 400 m.: Góby 56.6 mp. 4x100 m. váltó: BSZKRT 46.4 mp. kalapács: Rácz dr. 4240 cm. BEAC verseny: 800 m.: Szabó Miklós 1 p. 56.2 mp. gerely: Csányi 5780 cm. suly: Csányi 1444 cm. távolugrás: Gyuricza 718 cm. hármasugrás: Somogyi 1407 cm.

A MAGYAR—HORVÁT uszó- és víziló-mérkőzésen a főbb eredmények a következők: 400 m. gyorsuszás: Tatos 4 p. 49.5 mp. 200 m. melluszás: Fábán 2 p. 50.3 mp. 4x200 m. váltó: Magyarország 9 p. 10.6 mp. új Európacsucs. A víziló mérkőzés 4:4 (2:0) arányban döntetlenül végződött.

O Döntetlenül végződött az AMTE—Egyetértés mérkőzés. Az AMTE csapata a Rapid—Gloria mérkőzés előtt az Egyetértés ellen mérkőzött és a mérkőzés 5:5 (3:2) arányban döntetlenül végződött. Az összeállítások: AMTE: Czapos—Pataki, Kovács—Szegedi, Szabó, Típei—Ricsán, Simandan, Dvorzsák, Gvarmati, Araczi. Egyetértés: Milan—Ipacs, Avram—Dolócsi Hurupesik, Nagy—Merkli, Sándor, Buzás, Szőlősi Vágási. A gólokon Ricsán (2), Dvorzsák Simandan és Szabó Béla, illetve Buzás (3) Merkli és Vágási osztokodtak. Jók voltak: Szabó, Dvorzsák és a két szélső az AMTE-ből, Hurupesik, Sándor és Vágási az Egyetértésből. Bíró: Burdan.

TEKESPORT

A Prieteni vezet a tekebajnokság első fordulója után

A kerületi tekebajnokság résztvevői vasárnap bonyolították le első fordulóikat, amely igen nagy közönségsikernek örvendett. Az első forduló után a bajnoki táblázaton a Prieteni foglalja el az első helyet remek győzelmével, míg a második helyen az AAC csapata áll, amely ugyancsak dicsőrejes sikerrel szerepelt. A táblázat a következő:

Prieteni	1	1	—	—	239:139	2
AAC	1	1	—	—	221:147	2
Fortuna	1	1	—	—	191:171	2
Tricolor	1	1	—	—	168:132	2
Transilvania	1	—	1	—	171:191	0
Metalurgistul	1	—	1	—	147:221	0
Infrairea	1	—	1	—	139:239	0
Gutenberg	1	—	1	—	132:168	0

Beszámolónk a következő:

Prieteni—Infrairea 239:139. A Prieteni csapata pompás játékkal és főlényes biztonsággal nyerte az izgalmas mérkőzést. Különösen az utolsó menetben domborodott ki a Prieteni fölénye és ebben a játékszakaszban csapatának tagjai szinte

iajszállyi pontossággal dobták. A Curila, Rosenzweig, Wittner, Kolozsi, Böhm, Kiss, Ermesz, Strzalka, Lipniczky, Albertszky, Miloszáv és Orbán összefelü együttes 57+51+45+86-os meneteredményével szemben az indiszpozícióval is küzdő Infratirea Pascu, Dobre, Schauer, Böhm, Nedics, Tucudean, Torsan, Guan, Schneider, Walter, Ticusan összeállítású együttese 34+35+35+35-ös meneteredményt ért el.

AAC—Metajurgis-tul 221:147. Az atléták csapatának könnyű zsákmánya volt a két bajnoki pont. Az AAC mindvégig kezében tartotta a mérkőzés irányítását és fokozódó ejannaj játszva biztosan győzött.

Tricolor—Gutenberg 168:132. A Tricolor Tóth, Tusz, Román, Hönig, Weber, Botos, Bárány, Rózsa, Szirbucz, Balla, Maurer, Varga összetételű csapata izgalmas játék után győzte le a fejlődő

Gutenberg-együttes: A nyomdászok a következő csapattal állottak ki: Julean, Sfaraila, Ottrok, Tirs, Nalaban D., Trifu, Minda, Nadaban II., Varga, Gruita, Drecin, Nedabijek.

Fortuna—Transilvania 191:171. Változó szerencsével játszott a két csapat, végül is a Fortuna nagyobb játékkészsége döntötte el a két pont sorsát.

A Prieteni egyéni versenye szombaton és vasárnap folyt le és igen sok résztvevő küzdött az értékes díjakért. Az első Nuver (Rapid) lett 18 fával és így 6 nyerte a díjat kitűzött pompás ping-pong asztalt. 2. Böszörményi (AAC) 17 fa, 3. Wessely (Tricolor) 17 fa, 4. Albertszky (Prieten) 17 fa, 5. Dobre (Infratirea) 17 fa, 6. Gligorescu (Prieten) 17 fa, 7. Lamert (Prieten) 17 fa.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Megállapították a benzin, a metángáz, valamint a szén új árait

A fontosabb ipari cikkek fuvardíjának leszállítását kéri a nemzetgazdasági minisztérium

Gh. Leon nemzetgazdasági miniszter új árakat állapított meg a szén, nyersolaj, az ipari motorin, és a metángáz számára. Az új megállapítás szerint az említett cikkek árait 5—14 százalékkal szállították le, amivel elősegítik az ipari termékek árának csökkentését, tekintettel arra, hogy a termelési költségeknek egy jelentős részét tudvalevőleg éppen a lütfőanyagok képezik.

Igy a petroleumtermékek árát is lényegesen leszállították. A leszállított árak a ploesti finomító viszonyában értendők és nem foglalják magukban a különböző illetékeket, adókat, bérleti költségeket, valamint belfuvar-költségeket. Az említett cikkek új árai a következők:

Benzin autómobilok részére 2.268 lei kilogramonként. Nehéz denaturált benzin 2.031 lei kilogramonként. Ipari petroleum 1.775 lei kilogramonként. Denaturált petroleum 1.462 lei kg. Ipari motorin 1.413 lei kg. Denaturált motorin 1.424 lei kg. Tüzelő nyersolaj 0.958 lei kg., míg a zöld mezőgazdasági petroleum ára 2.40 lei kilogramonként. Az utóbbi esetében ebben az árban befoglalják a kazán bére, valamint az illetékek költsége is. A többi petroleumtermékek esetében az árak változatlanok maradnak.

A metángáz esetében 17 százalékos árcsökkenést hajtottak végre az ipari célokra fel-

használt metángáznál. Ennek új ára 1.04 lei köbméterenként. A világításban és háztartásban felhasznált metángáz ára változatlan marad.

Ami a szenet illeti, a nemzetgazdasági minisztérium ennek árát körülbelül 5 százalékkal szállította le. Az új szénárak a következők:

0—10 mm. mosatlan szén 510 lei tonnánként. 0—20 mm. mosatlan szén 560 lei tonnánként. 0—80 mm. mosatlan szén 850 lei tonnánként. 0—10 mm. mosott szén 730 lei tonnánként. 0—20 mm. mosott szén 770 lei tonnánként. 3—20 mm. mosott szén 770 lei tonnánként. 10—20 mm. mosott szén 1140 lei tonnánként. 20—80 mm. mosott szén 1140 lei tonnánként. 16—20 mm. mosott szén 1400 lei tonnánként.

A nemzetgazdasági minisztérium a közeljövőben más árucikkek árát is megállapítja, ugyanakkor pedig közbenjár a CFR vezérigazgatóságánál annak érdekében, hogy a fontosabb ipari termékek részére szállítsák le a vasúti fuvardíjat.

Itt írjuk meg, hogy aradi viszonylatban a petroleumtermékek nagybani ára, tehát lera-kati ára a következő: Auto-benzin 19.45, nehéz benzin 8.00, ipari benzin 6.63, zöld petroleum 4.49, ipari motorin 5.93, mezőgazdasági motorin 4.67, nyersolaj (pakura) 2.69 lei.

Szeptember 30-ig egyenlíthetők ki kedvező feltételek mellett a kihágásokból származó illetékek és bírságok

Az aradi kivételei pénzügyigazgatóság figyelmezteti az érdekelteket arra, hogy a kihágásokból származó illetékek és bírságok kedvezményes kiegyenlítésének határideje szeptember 30-án jár le. A kedvezményes kifizetés a következőképpen történik:

A százezer leig terjedő összegek esetében, amelyekben az illeték, valamint a bírság is befoglalják, az illeték ötven százalékát és a bírság kétszázalékát kell kifizetni.

A százezer lein felüli összegek esetében, amelyekben az adók vagy illeték, valamint a bírság is befoglalják, az adó vagy illeték hatvan százalékát és a bírság 5 százalékát kell kifizetni.

Olvan tartozások esetében, amelyek összegében csak a bírság szerepel, a kedvezményes kifizetést lehetőség a következő: százezer leig terjedő bírság esetében az összeg 2 százalékát kell kifizetni. Százezer lein felüli bírság esetében, ennek 5 százaléka fizetendő ki. A kifizetésre kerülő összeget mindenkor az eredeti kihágási jegyzőkönyvben foglalt összeg alapján számítják ki. Abban az esetben azonban, ha a felelősségi hatóság az ügyben már ítéletet hozott, azt az összeget kell alapul venni, amelyet a felelősségi fórum állapított meg. A kifizetésnek készpénzben, 1940.

szeptember 30-ig kell megtörténnie, mert ezen időpont után kedvezményes kifizetés nem esz közölhető.

Azok, akik ellen kihágási jegyzőkönyvet vettek fel és akik nem veszik igénybe a fenti kedvezményeket, végérvényesen elvesztik azt a jogot, hogy az adóknál, illetékekénél s bírságoknál bármilyen csökkentést élvezzenek, így tehát ezektől a tartozás teljes összegét behajtják, másrészt pedig végrehajtás után hajtják be tőlük a szóban levő összeget akár ingó és ingatlan vagyonuk eladása révén is, olyképpen, hogy a tartozás teljes összege legkésőbb 1940. december 31-ig kiegyenlítést nyerjen.

Az aradi igazgatósághoz csatolták a Bihar megyei betegsegélyező pénztárakat

A Monitorul Oficial szeptember 14-iki száma közli a munkaügyi minisztérium rendelkezését, amelynek értelmében azokat a betegsegélyező pénztárakat, amelyek Bihar megye Romániában maradt részén működnek, az aradi társadalombiztosító pénztári igazgatósághoz csatolják. A kolozs- és maros, valamint tordamegyei pénztárak a jövőben a gyulafehérvári társadalombiztosító pénztári igazgatósághoz tartoznak.

Kereskedők és vállalatok figyelmébe

Az aradi kivételei pénzügyigazgatóság felhívja mindazokat a kereskedőket, iparosokat és általában a vállalatokat amelyekre a 2 százalékos nemzetvédelmi bélyeg alkalmazásának kötelezettsége vonatkozik, hogy fizetési jegyzék-könyveik, valamint számla-könyveik láttaozása végett a kivételei pénzügyigazgatóság második emeleti illetékes igazgatójának felhívásánál déli 12 óra előtt jelentkezzenek, mert 12 óra után a láttaozást a pénzügyigazgatóság nem végzi el. Ugyanakkor felszólítják az érdekelteket arra is, hogy jelentkezéskor feltétlenül közöljék azt a sor-számot, amely alatt a pénzügyigazgatóság betűszínti névjegyzékében szerepelnek.

November elsőjéig kell beadni a kompenzációs kivittel kapcsolatos behozatali kérvényeket

A nemzetgazdasági minisztérium a következő rendelkezést adta ki az 1939-ben lebonyolított kompenzációs kivitel felszámolásáról. Ennek a rendelkezésnek értelmében az 1939. év folyamán, szeptember 30-ig lebonyolított kivitel, amely különleges kompenzációs engedélyek alapján és az 1938. évi 1661 számú minisztertanácsi jegyzőkönyvhöz mellékelte A) lista keretében történt, annak a kompenzációs keretnek rendszere alapján kell felszámolni, amelyhez tartoznak, még pedig 1940. december 31-ig. A vonatkozó behozatali kérvényeket 1940. november elsőjéig kell benyújtani. Az 1939-ben és 1940-ben lebonyolított kompenzációs kivitel alapján kiadott behozatali engedélyk érvényét esetenként hosszabbítják meg az 1940. december 31-iki határidőig.

KÖZGAZDASÁGI HIREK

A most közzétett kimutatás szerint az átlagos bányai buzatermés hektáronként 8 t mázsát tett ki. Ez évtizedek óta a legkisebb buzatermés ezen a vidéken.

Franciaországban nagy hiány mutatkozik mezőgazdákban, akik a rendelkezésre álló területeket megművelik. Több évtizede héttől tíz hektár szántóföld megművelésen maradt, tekintettel arra, hogy a mezőgazdasági termékeket a gyarmatokról olcsóbban lehetett beszerezni.

A piacon levő vaskészletek emelkednek és a vaslemez és nyersvas kivételével kellő készletek vannak. Megkezdődött Németországban a vasárucikkek behozatala.

A szövetségek nemzetközi intézete egy angol céggel tárgyal nagymennyiségű paraszti-pamut vétele tárgyában, amelyet a kérdéses cég Konstantinápolyig tartozik szállítani és onnan hozzák tovább román hajókkal.

A CAM felhatalmazást nyert, hogy 50 ezer tonna sótt szállítson a targul-ocnai sóbányából Jugoszláviába és ezért cserébe a Smith et Co. Meyunler sásaki cég által gyártott cigarettapapírt hozzanak be.

— LESZÁLLITOTTA A KAMATLABAT A LETETI PÉNZTÁR. Ion Antonescu tábornok államvezető, miniszterelnök rendelkezése végrehajtásaképpen a leteti pénztár a Lombardkamatlabát 4 és fél százalékról 4 százalékra szállította le.

— EGY HAVI IDŐÓRTAMRA EGY ÓRAVAL MEGHOSSZABBÍTOTTÁK A KÖNYVKKERESKEDŐK ESTI ZÁRÓÁJÁT. A Monitorul Oficial szeptember 13-iki száma közli a munkaügyi minisztérium 43945—1940. számú rendelkezését, amelynek értelmében szeptember 15-től október 15-ig — az iskolák megnyitásának időszakára való tekintettel — egy órával meghosszabbítják a könyvkereskedések esti záróráját, azzal a feltétellel, hogy a többletmunkáért az alkalmazottaknak a törvényes túlóradíjat fizessék.

— Ujból életbelépett az üzletek téli zárórája. Az aradi munkafelügyelőség közli a következőket: Szeptember 15-én lejárt az aradi üzletek nyári zárórájának határideje. Így tehát szeptember 16-ól kezdve az üzletek nyitása és zárása a téli záróra szerint történik.

— ÚJ TISZTIVISELŐNŐ AZ ARADI KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARÁNÁL. A nemzetgazdasági minisztérium rendelkezése értelmében Roman Magdalenát, aki eddig a nagyváradi Kereskedelmi és Iparkamaránál működött, Aradra helyezték át Mátvás Anna helyére, aki viszont tudvalevőleg a nagyváradi kamaránál kapott beosztást.

Legújabb jelentéseink:

Tönkrement a londoni vízvezeték

London. Hivatalos megállapítás szerint a londoni vízvezeték tönkrement. A vízvezetékberendezés ugyanis Londonban nem olyan helyen fekszik, mint más városokban, mert itt télen nincsenek olyan nagy hidegek és így nem kellett a csövek be-

fagyásától tartani. Londonban most a vízvezeték rendszer helyrehozásán igyekeznek tevékenykedni, azonban az állandó bombázásokért lehetetlenné teszük, így az angol főváros egészségügyi helyzete a legkomolyabb veszélyben forog.

Ezerkilős időzített bomba furódott a londoni Szent Pál templom mellett a földbe

Londonból jelentik: A német bombázó gépek egyik támadása alkalmával ezer kilős időzített bomba esett a Szent Pál székesegyház közelébe. Az óriási bomba felszakította az utat és tíz méter mélyre a földbe furódott. Egy bombaszedő osztag hosszas járadozás után eltávolította az egytonnás bombát. A bombát láncokkal körülfűtötték, majd a láncokat két

terhegépkecsőhöz erősítették és hosszas kísérletezések után végül is felszínre húzták a hatalmas lövedéket, amelyet gyorsjáratú gépkocsin az előre kiürített útvonalon egy mezőre szállították és felrobbantották. A robbanás 30 méteres nyílást szakított a mezőn.

LAPZARTA:

LONDON. A hétfői nap folyamán több alkalommal volt légiriadó az angol fővárosban. Este kilenc órakor újabb nagyobb szabású német légitámadást jeleztek. A támadás részleteiről lapzártáig nem érkezett jelentés.

OSLÓ. A Christensen elnöke alatt megalakult új norvég kormány rövidesen lemondásra szólítja fel az országból elmenekült Haakon királyt.

BUDAPEST. A Magyarország felségjogát alá kerüti erélyi terjedésben a lei-bankjegyek és érték továbbra is törvényes fizető eszközök maradnak, de csak abban az esetben, ha azok tulajdonosai ottlakó személyek, vagy vállalkozások. Más személyek lei-bankjegyet nem válthatnak be és a lei bevétele ezekre a területekre tilos és azt szigorúan büntetik. A Banca Nationala ottani követeléseinek behajtásával a Magyar Nemzeti Bankot bízta meg.

London. Délrészében pénteken volt az első légiriadó. Német gépek bombázták Belfastot és más városokat.

MADRID. Négyévi szünetelés után ma megnyílt a Madrid-Berlin közötti közvetlen távbeszélő forgalom.

RÓMA. Riccolo Boniani tábornagy egy katonai szaklapban írott cikkében megállapítja, hogy az egykor vérhullatás és könnyek között fogant angol birodalom vér és könny közepette omlik össze.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094 számú 1938. július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: Alkalmazást keresők, elvesztett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fűrdő- és gyógyhely-hirdetése, szavanként 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavanként 2 leu. A fenti rendelkezés értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

ELLÁTÁS

Uruló keres két diákleányt teljes ellátásra. Str. Eminescu 21-23. Földes-palota, II. em. 4527

ALKALMAZÁST KERES

Román és magyar nyelvet tökéletesen bíró fiatal ember kikasszánsi, akvizitóri, raktárnoki vagy hasonló természetű bizalmi állást keres. Választ „Korrekt” jeligére a kiadóba kér.

Volt tisztviselő (róm. kath. magyar lány) háziasszonyi állást keres. Perfektül főz, gyermekhez is elmenne. Csak vidékre. Cimeket a kiadóba kér. 4593

Házaspár 12 éves kislánnyal, az asszony főz, férfi házi szolga, szobainas feendőket végez. Cim a kiadóban. 4595

Férfiszabó kis és nagy munkában per-fekt, állást keres. Cimeket a kiadóba kérek. Gyors munkaező jeligére.

ALKALMAZÁST NYER

Munkásnöve felvesszünk. Str. Brumarel 20.

Borbélysegéd azonnalra felvétetik. Str. Miron Costin 11.

Megbízható mindenek szakácsnő keresetek. Str. Marasesti 2. 4589

Szobaleányt azonnalra felveszek. Str. Eminescu 21-23, (volt Földes-palota), I. em. ap. 6. 4588

Gyakorlott tricotage elvárró-leányok felvétetnek. Str. Consistorului 42. 4586

Négy középiskolát végzett leány kozmetikába felvétetik. Cim a kiadóban. 4582

Bleklizni tudó ügyes kifutó felvétetik. Markus M., Matei Corvin 1. 4591

Keresek megbízható mindenek szakácsnőt magas fizetéssel. Telegdi Str. Seminarului 14. 4515

Szobaleány uriházhoz jó bizonyítványokkal azonnalra kerestetik. Cim a kiadóban.

LAKÁS

A táblal főnök keres saját részére azonnalra egy vagy két fűrdőszobás, egyágyas butorozott szobát. Cim: Törvényszéki palota 52. számú szoba. 4594

Háromszobás, összkomfortos lakást keresek központban. Cimeket kérem Cinema Corso pénztárhoz leadni.

Különbejárattal csinosan butorozott szoba magánházban kiadó. Str. Cosbuc 20. 4580

Különbejárattal butorozott szoba, közvetlen fűrdőszobával kiadó. Ugyanott egy szoba, konyha, Ioan Calvin 5. 4579

Háromszobás modern, elsőemeleti lakás teljes komforttal november 1-re. Megállapodás esetén esetleg előbb is kiadó. Str. Eminescu 21-23, volt Földes-palota. 4587

Butorozott szobát keres szerényebb igényű fiatal ember. Cimeket telefonon 16-02 kérem leadni. 4592

Bérbeadó magánház, két szoba, konyha, cselédlakás, nagy istálló, nagy udvar, nagy kert alkalmas gazdálkodásra, vagy ikereskedésre. Calea Aurei Vlaicu 203. 4605

Kétszobás lakás olcsón kiadó. Str. Marasesti 6. sarkon. 4604

Kiadó szép napos uccai szoba, butorozva, vagy butor nélkül. Cim a kiadóban. 4498

Két szoba, előszoba azonnalra kiadó. Ugyanott egy üres szoba vízvezetékkel is. Str. Cosbuc 8. 4516

Kétszobás, fűrdőszobás lakás olcsón kiadó. Calea Saguna 26. 4521

VÉTEL — ELADÁS

Nepsorsjáték.

Mindennap húzás. 1 sorsjegy 50 leu GOLOSCHMIDT-BANKBAN.

Egy komplett hálószoba olcsón eladó. Sinczi-ucca 12-14. 4581

Fehér falimosdó eladó. Cim a kiadóban.

50 leles népsorsjáték! Huzás minden nap. Kapható a GOLOSCHMIDT-bankban. 4602

Egy hálószoba eladó. Str. Moise Nicoara 10. Érdeklődni Oláh János. 4584

Jó állapotban levő, középtermetre való átmeneti szürke kabát és egy szürke pléd eladó. Russu Sirianu 31. 4078

Butorait, eladó dolgait megvesszük magas árrban. Tempo, Palatul Fischer Eliz. Zálogcéduláját olcsón továbbítjuk. Előleget nyújtunk. 4601

Készpénzért
keresek megbízóim részére butorokat, mindenfajta szőnyeget, festményeket, szervizeket, dísz tárgyakat stb. Ajánlok butorokat. Underwood írógépet, súlyszelhető Kaiser-varrógépet stb.

Saguné bizományos üzlet, Calea Banatu-ii 2.

KÜLÖNFÉLÉK

Evesztett hétfőn délután pénzárca, Markovits Sándor névre kiállított katonai brevettel igazolványokkal. Megtaláló jutalom ellenében adja le Röh-füvegüzletben, zsidó templomépület sarkán. 4603

Üzemben levő pékség házzal együtt eladó Lipova-n 915. 4454

Darálómalom eladó benzinnel. Nagy Károly Siciâu 145. 4596

Volt Ila-féle péküzem komplet villanyfelszereléssel azonnal bérbeadó. Bővebbet Str. (Cercosilor) Baron Pop Vasil 5. 4598

INGAILAN

Eladó új ház, 50% adómentes, háromszobás, cserépkályhás, görredőnyös uccai ablakok, elő- és fűrdőszobás, üzlet, pince, disznóhizláló, kert, 30 család méh. Rovine 200. 4590

Elcserelném Mosóczy telepen lévő, 2 szobás, konyhás házamat, Kolozsváron vagy Váradon lévő hasonló házzal. Cimeket a kiadóba kérek. 4520

Eminescu-uccában

emeletes bérház, 170.000 leu hozammal 2 millió, Ugyanott 4x2 szobás, 2x1 szobás modern lakásokkal 1 millió 700.000 leu, ez két részben is eladó. Dna Balasa-uccában 3 szobás magánház fűrdőszobával, kerttel 350 ezer leuért eladó Bővebbet:

Kiss Lajos „URANUL” iroda, Str. Eminescu 2, Telefon 12-61.

MAGYARORSZÁG

Ingatlanforgalmi Iroda Arad B. I. Carol 46. (lakás ugyanott) Telefon 16-95. előnyös ajánlatok: (Árak ezrekben!) 3200: Körüti luxusbérház — 3000: Horia-uccánál több nagy lakás, 1000 öl kert, jó hozam. — 2750: Piacéri emeletes, egyharmad részben új bérház, jó lakáselosztás, 10% jöv. — 2500: Főpostánál, modern, új, emeletes bérház 7 összkomfortos, középnagy lakás, 200 ezer jöv. — 2000: Színháznál emeletes 1x7, 4x3 sz. parkett, fűrdősz. garageok 2 kis lakás, nagy park, jó jöv. — 1950: Fehér keresztnél emeletes, 4x3 sz. fűrdősz. 6x2 sz. teli lakás, nagy jöv. — 1800: Főtér mellett, villanegyedben emeletes bérvilla, 200 öl kert. — 1700: Ref. templomnál telerészben új emeletes bérház 3x2, 4x1 sz. mind elő-fűrdősz., parkett, nagy kert, jó jöv. — 1500: Püspökségnél 3 és 2. sz. összkomfortos lakások, nagy kert. — 1200: Dir. CFR-nél 3x3 sz. fűrdősz. 5x2, 3x1 sz. teli lakás nagy jöv. — 1000: Belv. ut. 3x2 sz. új, összkomfortos. — 975: Körüti cottage-villa — 920: Új Társ bizt. nál emeletes 1x4, 2 és 1 sz. compl. lakások, ház, lakás, terraszok, kert. — 850: Rendőrségnél új, 3 sz. parkettás, fűrdősz. 7 kis lakás, jó jöv. — 800: Közkórháznál főúti 2x4, 1x1 sz. mind parkett, fűrdősz., val. — 750: Belv. összkomfortos cottagevilla. — 730: Belv. emeletes 1x2, 3x1 sz. fűrdősz., kal kert. — 700: Főtér mellett 1x3, 2x2 sz. fűrdősz. parkettás, 300 öl kert. — 650: Ref. templom háján 2x2 sz. fűrdősz. 4 kis lakás 500 öl kert, jó jöv. — 600: Gyermekórháznál 3 sz. családi ház, parkett fűrdősz., külön kis lakás, park. — 550: Állomásnál fél-emeletes, 3 sz. parkett villa szuterén üzem, udvari 1x2, 2x1 sz. lakás 300 ölnyi gyümölcsös — 450: Hidfőnél 4 és 2 sz. teli lakás, nagy kert. — 380: Sagunában 3 lakás, 360 öl kert — 350: Új bérház 1x2, 3x1 sz. teli lakás 10% jöv., beköthető viz. — 325: Viaduktnál új, 4 lakásos, modern — 300: II ker. ben sarokház 3 és 1 sz. teli lakás, pince. — 280: Perneavai, nagy kertes, 3 sz. villaszerű. — 230: U. o. 5 lakás. 10% jöv. — 220: Saguna mellett 2 sz. elő-fűrdősz. helyiség, 3 60 öl kert. — 200: Megállónál 5 lakásos sarokház telekárban. 150: Belv. 2 lakásos nagy front, telekárban. — 120: 3 sz., 190 öl kert. — Telkek, földek, szőlők, városközi cseréingatlanok.

Pecica, főút 1. szám, korcsma, fűszeres saroküzlettel jó forgalmu, sürgösen átvehető áruval vagy anélkül, berendezéssel és lakással, Érdeklődni Szőke István, Rovine 200. 4590

Emeletes bérház öt lakással eladó. Ugyanott Blaupunkt-rádió. Cim a kiadóban. 4600

Új, háromszobás, összkomfortos, váradi házamat elcserelném aradi hasonló magánházzal. Str. Miron Costin 9. Rob. Cheorghie. 4585

Őszi kabátokat, ruhákat fest, tisztít, szepit és utányos áron Markovits Károly Str. Duoa 7.